Routekaart Nieuwbouw Zwembad Meppel

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0509170.100
definitief
7 september 2026

www.anteagroup.nl

Routekaart Nieuwbouw Zwembad Meppel

projectnummer 0509170.100
definitief
7 september 2026

Opdrachtgever

Gemeente Meppel
Postbus 501
7940 AM MEPPEL

datum	beschrijving	vrijgave
7 september 2026		R. Verkerk

Inhoudsopgave

1. De Routekaart 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 De routekaart 4
1.3 Planning en fasering van plan tot oplevering 5

2. Kaderstelling en bestaand beleid 7
2.1 Inleiding 7
2.2 Uitgangspunten reeds vastgesteld 7
2.3 Uitgangspunten Coalitieakkoord 8

3. Uitgangspunten ter besluitvorming 9
3.1 Inleiding 9
3.2 Oppervlakte zwemwater laten aansluiten bij de groei van de gemeente 9
3.3 Basiszwemvoorziening; recreatief gebruik 10
3.4 Basiszwemvoorziening zwemverenigingen 12
3.5 Openluchtbad 13
3.6 Huidige locatie is voorkeurslocatie 15
3.7 Bepaling investeringsbudget 16
3.8 Exploitatiebijdrage gemeente voor basiszwemvoorziening 16
3.9 Zelfstandige exploitatie blijft in stand 17

4. Scenario-analyse 18
4.1 Inleiding 18
4.2 Analyse huidig gebruik en exploitatie 18
4.3 Scenario's 18
4.4 Bezoek referentiebaden 19
4.5 Uitwerking scenario's 19

5. Programma van Eisen 20
5.1 Inleiding 20
5.2 PvE2GO 20
5.3 Duurzaamheidskansen 20
5.4 Uitwerken locatie 21
5.5 Wijze van contractering 21

6. Participatieplan 22
6.1 Inleiding 22
6.2 Wat willen we ophalen / kader 23
6.3 Actoren 24

7. Projectorganisatie en overleg 27
7.1 Inleiding 27
7.2 Projectgroep 27
7.3 Stuurgroep 28

Bijlage 1 KNZB eisen zwembad voor wedstrijdzwemmen 30

Bijlage 2 Duurzaamheidskansenkaart 32

1. De Routekaart

1.1 Aanleiding

De gemeente Meppel beschikt met Bad Hesselingen over een goed gebruikte zwemvoorziening. Het aantal (betalende) bezoekers bedroeg in 2025 circa 207.000. Het bad is zeer aantrekkelijk voor recreatief zwemmen, met name voor gezinnen met kinderen in de leeftijd 0 tot 12 jaar. Het aantal recreatieve bezoekers bedroeg circa 120.000 in 2025. Het vormt hiermee een belangrijke recreatieve voorziening voor de regio.

Het bad is eind jaren ’60 gebouwd en in 1968 geopend. De laatste renovatie heeft in 1993 plaatsgevonden. Het zwembad wordt geëxploiteerd door de Stichting Zwembad Meppel.

In de huidige situatie is het zwembad echter technisch verouderd, heeft het onvoldoende capaciteit aan zwemwater en voldoet het niet meer aan eisen die aan een zwembad in de 21e eeuw worden gesteld. Om deze redenen heeft de gemeenteraad op 29 januari 2026 besloten tot nieuwbouw van het zwembad.

Omdat met de nieuwbouw van een zwembad hoge investeringen zijn gemoeid en een groot aantal inwoners gebruik maakt van het zwembad, wil de gemeente een zorgvuldig proces doorlopen en de juiste keuzes maken. Om te komen tot die keuzes is een routekaart opgesteld. Aan de hand van de routekaart worden de vervolgstappen zorgvuldig doorlopen. De routekaart is een richtinggevend en kaderstellend document met daarin drie onderdelen:

1. uitgangspunten
2. plan van aanpak
3. participatieplan

1.2 De routekaart

De gemeente Meppel heeft Antea Group gevraagd een routekaart op te stellen voor de nieuwbouw van het zwembad. Deze routekaart inclusief uitgangspunten en participatieaanpak zal worden vastgesteld door college en gemeenteraad en kan daarmee gezien worden als het projectplan.

Na vaststelling van voorliggende routekaart door de gemeenteraad is het project een feit en start de initiatieffase van het project. In de initiatieffase vindt een scenario-analyse plaats. Voorafgaand aan de scenario-analyse vindt een analyse plaats van het huidige gebruik en exploitatie van het zwembad. Tevens wordt tezamen met de stichting onderzocht welke voorzieningen goed functioneren en welke minder goed.

In de scenario-analyse worden drie scenario’s uitgewerkt die beschrijven hoe het nieuwe zwembad in Meppel er uit kan komen te zien, hoeveel bezoekers er komen, wat de investeringen zijn en een raming van de inkomsten en uitgaven. Hiermee krijgt de gemeente inzicht in de investeringen voor het nieuwe zwembad en de financiële bijdrage van de gemeente aan de exploitatie van het zwembad aan de stichting.
De scenario’s verschillen wat betreft de configuratie van de baden en de recreatievoorzieningen.

Voor extra recreatieve voorzieningen, zoals wellnessvoorzieningen, vraagt het college, zoals vermeld in het coalitieakkoord, een businesscase van de stichting om aan te tonen of deze financieel voordelig zijn voor de exploitatie van het zwembad. Antea Group zal deze doorrekeningen tezamen met de stichting uitvoeren en onderdeel laten uitmaken van de scenario's.

Op basis van de scenario-analyse wordt de gemeenteraad onderbouwd een voorkeursscenario geadviseerd.

Het gekozen scenario wordt vertaald naar een Programma van Eisen. Tot slot zal een advies worden gegeven voor de contractvorm en de wijze van aanbesteden. Het Programma van Eisen met investeringsraming en exploitatie-opzet zal ter informatie aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Indien er wezenlijke wijzigingen zijn opgetreden ten opzichte van het voorkeursscenario zal het Programma van Eisen ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

1.3 Planning en fasering van plan tot oplevering

Het traject naar nieuwbouw van het zwembad is op te delen in verschillende fasen. Onderstaand zijn de verschillende fasen met een globale planning weergeven. Deze planning is op basis van een Europese aanbesteding van het ontwerpteam en een Europese aanbesteding van het werk middels een bestek. De procedure van aanbesteden zal in fase 3 bepaald worden.

De initiatieffase (scenario-analyse) en definitiefase (Programma van Eisen) zijn hierbij de fasen waarbij het gaat om wat voor zwembad men wenst. De gemeenteraad wordt dan ook zorgvuldig en intensief betrokken bij de keuze voor het meest wenselijke scenario voor het nieuwe zwembad.

Fase 0: Vaststellen Routekaart en uitgangspunten uitwerking Routekaart

- Bespreken Routekaart en uitgangspunten door college in de themasessie van 25 augustus 2026.
- Besluitvorming Routekaart en uitgangspunten door gemeenteraad (22 oktober 2026).

Fase 1: Scenario-analyse

- Opstellen scenario-analyse (hoe komt het bad er uit te zien).
- Bezoeken referentie zwembaden.
- Locatieonderzoek (indien invulling scenario daar toe aanleiding toe geeft).
- Besluitvorming scenario-analyse (voorkeursscenario) door gemeenteraad (februari 2027).

Fase 2: Programma van Eisen en Wijze van aanbesteden

- Opstellen Ruimtelijk-functioneel Programma van Eisen.
- Opstarten omgevingsverkenner huidige locatie en advies omgevingsplanprocedure.
- Contractenworkshop; bepalen contractvorm en aanbestedingsprocedure.
- Opstellen planning voor gehele traject; van ontwerp, aanbesteding, realisatie tot en met de opening.
- Gemeenteraad informeren over Programma van Eisen inclusief kostenraming en wijze van aanbesteden (juni 2027). Indien er wijzigingen ten aanzien van het voorkeursscenario zijn, dan besluitvorming door de gemeenteraad in plaats van informeren.

Fase 3: Aanbesteden ontwerpende partijen

- Opstellen contractdocumenten aanbesteding ontwerpteam.
- Aanbesteden ontwerpteam (architect en technische adviseurs).
- Contractering architect en technische adviseurs.
- Gemeenteraad informeren over uitslag aanbesteding (december 2027).

Fase 4: Ontwerp

- Opstellen Voorlopig en Definitief Ontwerp.
- Omgevingsplanprocedure en onderzoeken.
- Gemeenteraad informeren over ontwerp (september 2028).

Fase 5: Opstellen Technisch Ontwerp en Aanbesteden bouw

- Opstellen Technisch Ontwerp / bestek.
- Opstellen contractdocumenten bouw.
- Aanbesteden.
- Besluitvorming over uitkomsten aanbesteding en beschikbaar stellen realisatiebudget door gemeenteraad – maart 2029.

Fase 6: Realisatie

- Opstellen Uitvoeringsontwerp.
- Start bouw .
- Bouwen.
- Oplevering en opening december 2030.

2. Kaderstelling en bestaand beleid

2.1 Inleiding

Voor de verdere uitwerking van de routekaart in een scenario-analyse en een Programma van Eisen is een aantal uitgangspunten van toepassing, welke reeds zijn vastgesteld. Deze zijn opgenomen in paragraaf 2.2 als kaderstelling.
In paragraaf 2.3 zijn de uitgangspunten opgenomen zoals deze specifiek voor het nieuw te realiseren zwembad zijn opgenomen in het Coalitieakkoord.
In het volgende hoofdstuk zijn de uitgangspunten opgenomen die ter besluitvorming zijn aan de gemeenteraad.

2.2 Uitgangspunten reeds vastgesteld

De realisatie van een nieuw zwembad dient plaats te vinden binnen de kaders van het Strategisch Huisvestingsplan Maatschappelijke Accommodaties (SHMA). In het SHMA wordt de gemeentelijke rol geduid op minimaal een basiszwemvoorziening.

Met de amendementen op het SHMA van 19 juni 2025 is besloten om mede gezien de grote opgaven waarvoor de gemeente Meppel staat, te kiezen voor een realistisch en betaalbaar kwaliteitsniveau, gericht op het behalen van de kwaliteitsdoelen in 2050. Waarbij 'state of the art' of volledige circulariteit niet op voorhand wordt uitgesloten, maar per project wordt gekeken naar de haalbaarheid en toegevoegde waarde ervan. Voor nieuwbouw dient te worden uitgegaan van een kwaliteitsniveau wat gelegen is tussen 'goed en uitstekend'. Binnen de mogelijkheden die er zijn wordt op projectniveau altijd gezocht naar het realiseren van een zo duurzaam mogelijk gebouw. En daarnaast wordt de toegankelijkheidsnorm NEN9180 als uitgangspunt gehanteerd.

In de aangenomen motie ‘Zwembad van de samenleving’ d.d. 3 juli 2025 is gesteld om vaart te maken met de vernieuwing van het zwembad naast het inventariseren van behoefte van gebruikers en verenigingen en aandacht te besteden aan toegankelijke kaartprijzen.

Verdere uitgangspunten, die bij deze opdracht zijn meegegeven, zijn:

- Het nieuw te realiseren zwembad moet afgestemd zijn op een optimaal gebruik (wensen en behoeften van alle gebruikers) van het zwembad. Hieronder valt ook de toegankelijkheid inclusief de prijs van het toegangskaartje.
- Bepaald moet worden in welke mate aanpalende uitgangspunten, onder andere economische en toeristische spin-off en regiofunctie, relevant zijn voor de keuzes rondom de locatie en de configuratie van het zwembad.
- Duurzaam gebruik en efficiënt energieverbruik.
- Tijdens de realisatiefase van een nieuw zwembad moet de bestaande zwemvoorziening beschikbaar blijven.
- Het zwembad dient als een sociaal veilige voorziening te worden ontworpen.
- Het vigerende beleid, onder andere de Omgevingsvisie met relevant aspecten voor een nieuw zwembad als aardgasvrij en CO2 neutraal, circulariteit, kwalitatieve en toegankelijke voorzieningen en bereikbaarheid voorzieningen.

2.3 Uitgangspunten Coalitieakkoord

Naast de kaderstelling gelden de uitgangspunten uit het Coalitieakkoord Meppel 2026 – 2030 *Groot denken, samen doen*.

Dit zijn:

- Voorzieningen laten aansluiten bij de verwachte groei van het aantal inwoners van de gemeente.
- Voldoen aan basisfuncties; zwemles, onderhouden zwemvaardigheden, doelgroepen en voldoende ruimte voor verenigingen.
- De ingestelde bestemmingsreserve voor het zwembad moet beschikbaar blijven voor de realisatie van het nieuwe zwembad.
- Uitgebreide zwemfaciliteiten boven op de basisfuncties, zoals subtropische voorzieningen, sauna enzovoort komen in beeld als ze kostendekkend zijn.
- Exploitant (de stichting) levert een businesscase voor extra subtropische voorzieningen buiten de basisvoorzieningen.
- Vroegtijdige en heldere participatie, transparante besluitvorming.
- Iedereen moet gebruik kunnen maken van het nieuwe zwembad; een kaartje moet betaalbaar blijven.

3. Uitgangspunten ter besluitvorming

3.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk zijn de uitgangspunten en het kader voor het nieuwe zwembad weergegeven die reeds door de gemeenteraad en het college (Coalitieakkoord) zijn besloten.

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten opgenomen welke ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad zodat er gerichter een invulling kan worden gegeven aan de scenario's en hiermee, conform het verzoek van de gemeenteraad, vaart te maken met de nieuwbouw van het zwembad.

De volgende uitgangspunten worden ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad:

1. De oppervlakte zwemwater laten aansluiten bij de verwachte groei van het aantal inwoners in de gemeente.
2. Basiszwemvoorziening; de huidige goed functionerende recreatieve zwemvoorzieningen laten terug komen in het nieuwe zwembad.
3. Basiszwemvoorziening; voor de zwemverenigingen doelgroepen en zwemlessen wordt als basiszwemvoorziening uitgegaan van een 8-baans bad en instructiebad volgens de KNZB categorie B.
4. Een openluchtbad maakt geen onderdeel uit van het nieuwe zwembad.
5. De huidige locatie geldt als voorkeurslocatie.
6. Bepaling investeringsbudget.
7. De exploitatiebijdrage van de gemeente aan de stichting is gebaseerd op een basiszwemvoorziening.
8. De huidige Stichting Zwembad Meppel (eventueel om te zetten naar een BV) wordt de exploitant van het nieuwe zwembad.

3.2 Oppervlakte zwemwater laten aansluiten bij de groei van de gemeente

Op basis van het coalitieakkoord geldt als uitgangspunt dat de voorzieningen aansluiten bij de groei van de gemeente. Omdat het zwembad wordt gebouwd voor 40 jaar dient bij de bepaling van de capaciteit aan zwemwater rekening te worden gehouden met de groei van het aantal inwoners.

Het aantal inwoners van de gemeente Meppel is sterk gestegen; van 28.000 in de jaren '90 (laatste uitbreiding bad) tot 36.600 in 2026. Voor 2050 wordt een inwoneraantal geprognotiseerd van 44.000, een toename van 60% van het aantal inwoners ten opzichte van de jaren '90. Het college heeft de ambitie om te groeien naar circa 42.000 inwoners.

In de scenario-analyse naar de vernieuwbouw – nieuwbouw van Synarchis d.d. 25-11-2025 is de volgende badenconfiguratie opgenomen:

- Wedstrijdbad (met beweegbare bodem) 25 * 21 m (525 m^2)
- Doelgroepenbad (met beweegbare bodem) 25 * 15 m (375 m^2)
- Recreatiebad 250 m^2
- Peuter/kleuterbad 100 m^2

De oppervlakte zwemwater van deze badenconfiguratie bedraagt 1.250 m^2. Op basis van de huidige bezoekersaantallen en de verwachte groei van het aantal inwoners naar 42.000, lijkt dit op voorhand een goede configuratie om alle gebruikersgroepen plaats te bieden. Geadviseerd wordt deze configuratie als basiszwemvoorziening te hanteren en vervolgens te onderzoeken of deze configuratie voldoende mogelijkheden biedt om een toekomstige groei van het gebruik, als gevolg van de geprognotiseerde groei van het aantal inwoners in de gemeente, op te kunnen vangen. De prognose van het aantal bezoekers kan het meest objectief worden bepaald op basis van het huidige aantal bezoekers en dit te extrapoleren naar het toekomstige aantal inwoners. Daarbij dient rekening te worden gehouden met huidige wachtlijst voor leszwemmen en het tekort aan beschikbare uren voor de zwemverenigingen.

Uitgangspunt
Een oppervlakte zwemwater van 1.250 m^2 biedt ruimte voor een toenemend gebruik als gevolg van een verdere groei van het aantal inwoners in de gemeente Meppel.

3.3 Basiszwemvoorziening; recreatief gebruik

Onderdeel van de scenario-analyse is te onderzoeken wat voor recreatieve zwemvoorzieningen wenselijk worden geacht. Bad Hesselingen beschikt in de huidige situatie over ruime recreatieve zwemvoorzieningen voor gezinnen met kinderen. Hierdoor heeft het zwembad een groot aantal recreatieve bezoekers (circa 120.000 per jaar). Recreatief zwemmen heeft ook een preventief karakter (na het behalen van het zwemdiploma het bijhouden van zwemvaardigheden middels recreatief zwemmen) en draagt dit bij aan de basistaak om te zorgen voor zwemveiligheid.

Het huidige zwembad beschikt over de volgende recreatieve voorzieningen:
1. peuterbad met speelvoorzieningen;
2. recreatiebad met waterspeelelementen;
3. tube glijbaan;
4. peuterbad buiten met speelvoorzieningen.

Daarnaast beschikt Bad Hesselingen over uitgebreide wellnessvoorzieningen, bestaande uit een Finse saunacabine, Turks stoombad, infraroodcabine, voetenbad, dompelbad, scrubzout-zuil, een zonnepark met 2 aparte solariums, en een rustruimte en een buitentuin.

Het huidige bad biedt recreatieve zwemmogelijkheden voor alle leeftijden met uitzondering van de groep 12 tot 18 jaar. Deze groep heeft behoefte aan prikkelende attracties, zoals een klimwand of snelle tube glijbanen met aantikplaten en snelheidsmetingen. Deze groep wordt in het huidige bad gefaciliteerd met tijdelijke voorzieningen als een waterstormbaan.
Deze leeftijdsgroep komt echter slechts op bepaalde momenten, bijvoorbeeld in de herfstvakantie, en geeft verdringing van andere leeftijdsgroepen. Deze groep maakt bij mooi weer met name gebruik van openluchtzwembaden in de directie omgeving van Meppel of openbare zwemlocaties in Nijeveen en Staphorst.

Uitgangspunt voor de scenario-analyse is om de goed functionerende recreatieve zwemvoorzieningen uit het huidige zwembad terug te laten komen in het nieuw te realiseren zwembad. In overleg met de exploitant zal worden onderzocht welke recreatieve voorzieningen goed functioneren en welke minder geschikt zijn om terug te laten komen in het nieuwe bad. Daarnaast zal worden onderzocht welke recreatieve zwemvoorzieningen kunnen worden toegevoegd om de attractiewaarde van het zwembad voor de inwoners en verblijfsrecreanten in de regio te vergroten. Hierbij kan worden gedacht aan verschillende niveaus van recreatieve zwemvoorzieningen: van eenvoudige en laagdrempelige toevoegingen, zoals een familieglijbaan, via meer uitdagende attracties zoals tubeglijbanen met speciale effecten.

Afbeelding: peuterbad met speelvoorzieningen Bad Hesselingen

Grootschalige recreatieve voorzieningen, zoals een golfslagbad of een waterattractie vergelijkbaar met die van zwembad Swimfun (Joure) of het vakantiepark Hof van Saksen, worden op voorhand niet voorzien door de huidige exploitant en het college.

Afbeelding: voorbeeld van een waterattractie (Swimfun Joure)

Wellnessvoorzieningen, zoals deze nu in het Bad Hesselingen aanwezig zijn, beschouwd het college als een extra recreatieve voorziening, waarbij middels een onderbouwde businesscase moet worden aangetoond dat deze bijdragen aan de exploitatie en niet tot een extra financiële bijdrage van de gemeente leiden.

Er worden geen andersoortige voorzieningen of niet zwem-gerelateerde functies onderzocht om aan het zwembad toe te voegen ter dekking van de onrendabele top, bijvoorbeeld een fitnesscentrum of praktijkruimte voor een fysiotherapie. Over het algemeen leveren dergelijke functies weinig op en geven onvoldoende garantie op continuïteit op de lange termijn.
De stichting heeft dit geprobeerd met een klimpark, maar de onderdelen hiervan zijn inmiddels verkocht.
Of de huidige buitenschoolse opvang kan worden ingepast in de zwembadontwikkeling, zal nader worden onderzocht.

Uitgangspunt
Het huidige zwembad is aantrekkelijk voor recreatief zwemmen. De goed functionerende recreatieve voorzieningen uit het huidige zwembad worden beschouwd als basiszwemvoorzieningen die terug dienen te komen in het nieuwe zwembad. Zowel het college als de stichting zien een grootschalige waterattractie niet als onderdeel van het nieuwe zwembad. Voor andere recreatieve voorzieningen, zoals wellness, moet worden aangetoond dat deze positieve financiële bijdrage leveren aan de exploitatie van het zwembad.

3.4 Basiszwemvoorziening zwemverenigingen

Naast het leszwemmen heeft het Bad Hesselingen een belangrijke functie voor de zwemverenigingen in de gemeente Meppel. Zij zijn vaste gebruiker van het zwembad en vormen een belangrijke gebruikersgroep. Dit zijn MZPC “De Reest”, Reddingsbrigade De Dukers, Trebokama, Duikvereniging Archimedes. De Triatlonvereniging TZT’86 heeft aangegeven ook van Bad Hesselingen gebruik te willen maken, maar er zijn echter geen uren beschikbaar voor deze vereniging.

In de huidige situatie is er een tekort aan zwemwater voor de zwemverenigingen. Het wedstrijdbad is 6 banen en een instructie-/doelgroepenbad ontbreekt.
De grootste zwemvereniging in Meppel is MZPC “De Reest” met ruim 300 leden. MZPC heeft een tekort aan beschikbare uren en wijkt voor haar trainingen uit naar zwembaden in de omgeving. Daarbij geeft men aan dat momenteel de groepsgroottes onverantwoord groot zijn, wat leidt tot onveilige situaties.

Categorieën KNZB
De KNZB hanteert voor de zwembaden een viertal categorieën zwembaden, waarbij per sport en per niveau sporttechnische eisen aan de zwemvoorziening worden gesteld. Deze eisen zijn vastgelegd in het KNZB Handboek zwembaden (januari 2026). Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de vier disciplines: wedstrijdzwemmen, waterpolo, schoonspringen en synchroonzwemmen.

De KNZB heeft een indeling gemaakt naar 4 typen accommodaties:
A. **Categorie A**: Internationale wedstrijden georganiseerd door Europea Aquatics / World Aquatics / IPC.
B. **Categorie B**: Provinciale kampioenschappen en (inter-)nationale wedstrijden, georganiseerd door of namens de KNZB.
C. **Categorie C**: Regionale wedstrijden, georganiseerd door de Werkorganisatie van de KNZB in samenwerking met de lokale verenigingen.
D. **Categorie D**: Lokale wedstrijden, georganiseerd voor en door de lokale verenigingen.

Tot slot is er de Buitencategorie, waarbij een zwembad geschikt moet zijn voor een Europees of Wereldkampioenschap.

Om MZPC “De Reest” provinciale kampioenschappen te kunnen laten wedstrijdzwemmen dient het nieuwe bad te voldoen aan categorie B. De belangrijkste accommodatie-eis hierbij is dat het wedstrijdbad bestaat uit een 8 baans bassin met de afmetingen van 25 * 21 meter. De eisen uit het handboek van de KNZB, die worden gesteld aan een zwembad met categorie B voor wedstrijdzwemmen, zijn opgenomen in de bijlage.

50 meter bad
In Noord-Nederland bevindt zich 1 zwembad wat beschikt over een wedstrijdbassin van 50 meter. Dit betreft zwembad De Welle in Drachten en is in 2025 gerealiseerd. Het zwembad in Drachten is uitermate geschikt voor topsport wedstrijden en trainingen en bevindt zich op acceptabele afstand van Meppel. De zwemvereniging MZPC heeft aangegeven niet uit te gaan van een 50 meter bassin. Derhalve wordt geadviseerd om géén 50 meter bad te realiseren.

Gezien het niveau van de belangrijkste zwemvereniging MZPC “De Reest” bij het wedstrijdzwemmen, wordt geadviseerd om te kiezen voor de KNZB wedstrijdcategorie B (8-baans wedstrijdbad met de afmetingen van 25 * 21 meter als basiszwemvoorziening.

Instructiebad
Het huidige zwembad beschikt niet over een zogenaamd instructie of doelgroepenbad. Vanuit zorg en gezondheid is juist een toenemende vraag naar doelgroepzwemmen. Een dergelijk bad helpt in een gelijktijdig programmeren van verschillende zwemactiviteiten. Toevoegen van een doelgroepenbad aan het nieuw bad wordt dan ook zeer wenselijk geacht. Dit is in lijn met het onderzoek en advies van Synarchis uit 2025.

Mensen met een beperking worden door de zwemverenigingen gefaciliteerd. Het zwembad in Gezondheidscentrum Het Erf biedt ook zwemmogelijkheden voor haar eigen cliënten/bewoners. Ook wordt het bad verhuurd aan commerciële zwemscholen. De vraag is echter of deze voorziening in stand kan worden gehouden. Voor gehandicapten is een apart doelgroepenbad met een hoge watertemperatuur en beweegbare bodem een basisvoorziening.

Uitgangspunt
Een 8-baans wedstrijdbad in combinatie met een 25 meter instructie/doelgroepenbad biedt mogelijkheden voor leszwemmen en verenigingszwemmen, waarbij de bassins tevens flexibel zijn in te zetten voor recreatief gebruik. Daarnaast is het doelgroepenbad inzetbaar voor de toenemende vraag vanuit zorg en gezondheid en is dit geschikt voor gehandicapten. Het zwembad dient te voldoen aan de KNZB categorie B voor wedstrijdzwemmen.

3.5 Openluchtbad

Het huidige bad beschikt over een uitzwemvoorziening (van binnen naar buiten). Dit gebruik is voornamelijk recreatief en vindt plaats gedurende de zomerperiode. Een relatief beperkte groep vaste zwemmers maakt het hele jaar door gebruik van de uitzwemvoorziening voor recreatief baantjeszwemmen. De vorm van dit bassin geeft echter beperkingen aan dit gebruik. De uitzwemvoorziening is in exploitatie een relatief dure voorziening door het energieverlies en het beperkte gebruik.

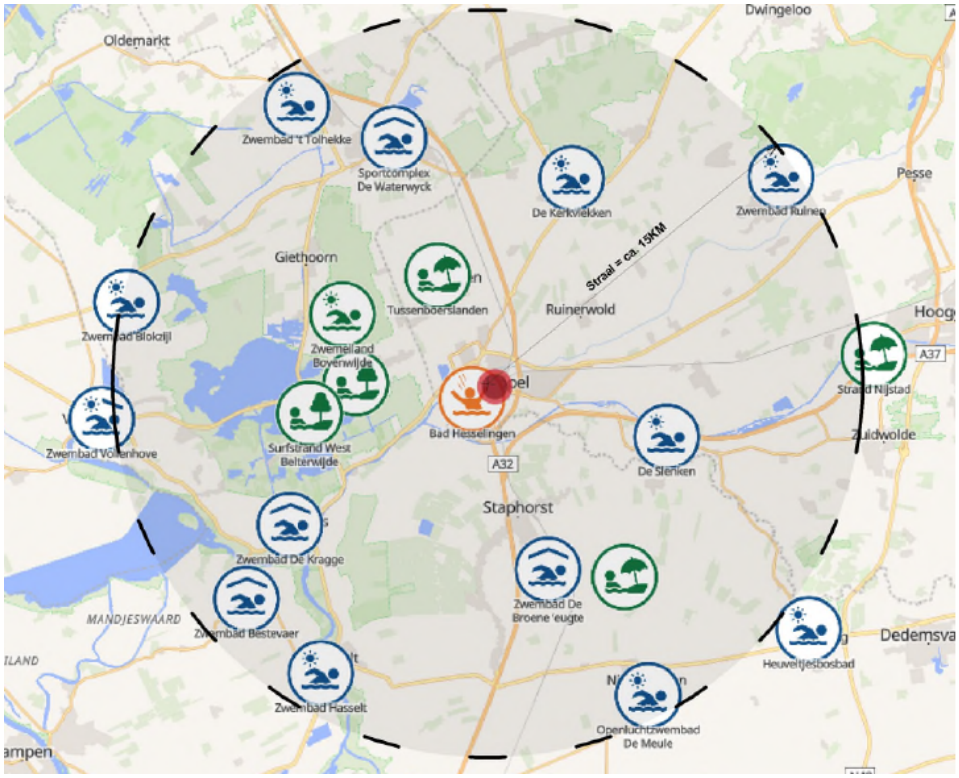
Tevens is er buiten een klein (opbouw) peuterbad aanwezig.
Naast een zeer grote ligweide en een zonneterras is een uitgebreide speeltuin en minigolfterrein aanwezig.

In de door Synarchis opgestelde investeringsraming voor de nieuwbouw is geen buitenbad opgenomen. De oppervlakte zwemwater van het uitzwembassin is in het nieuwbouwscenario bij het overdekte zwemwater gevoegd. De door Synarchis opgestelde berekeningen waren bedoeld om een onderbouwde keuze tussen nieuwbouw en vernieuwbouw te kunnen maken en niet bedoeld als het uiteindelijke programma voor het nieuwe zwembad. De vernieuwbouw ging uit van een uitbreiding naast het bestaande bad met handhaving van het uitzwembad.

Een jaar geleden is de gemeente een petitie aangeboden om een openluchtbad te realiseren. Omdat er in de regio een aantal alternatieve openluchtbaden zijn gelegen, onder andere De Slenken in De Wijk en De Kerkvlekken in Havelte, wordt de behoefte aan een openluchtbad beperkt geacht.
Zowel de gemeente als de stichting vinden het belangrijk dat de openluchtbaden in de buitendorpen behouden blijven en wensen geen concurrerende voorziening te realiseren. Ook de zwemverenigingen hebben aangegeven geen prioriteit te stellen aan een openluchtbad.

Jongeren gaan ook naar openluchtbaden in De Wijk of Havelte of zwemmen op andere plekken zoals in de Hoogeveense Vaart. Daarnaast kan er worden gezwommen in de waterplas Engelgaarde in Meppel, de recreatieplas Tussenboerslanden in Nijeveen en de zwemplas bij de Zwarte Dennen in Staphorst.

In onderstaande afbeelding zijn de zwemvoorzieningen in het verzorgingsgebied van het Bad Hesselingen weergegeven.

Afbeelding: zwemvoorzieningen in het verzorgingsgebied van Bad Hesselingen

Het college stelt voor géén buitenbad in het nieuw te bouwen zwembad op te nemen. Dit om de volgende redenen:

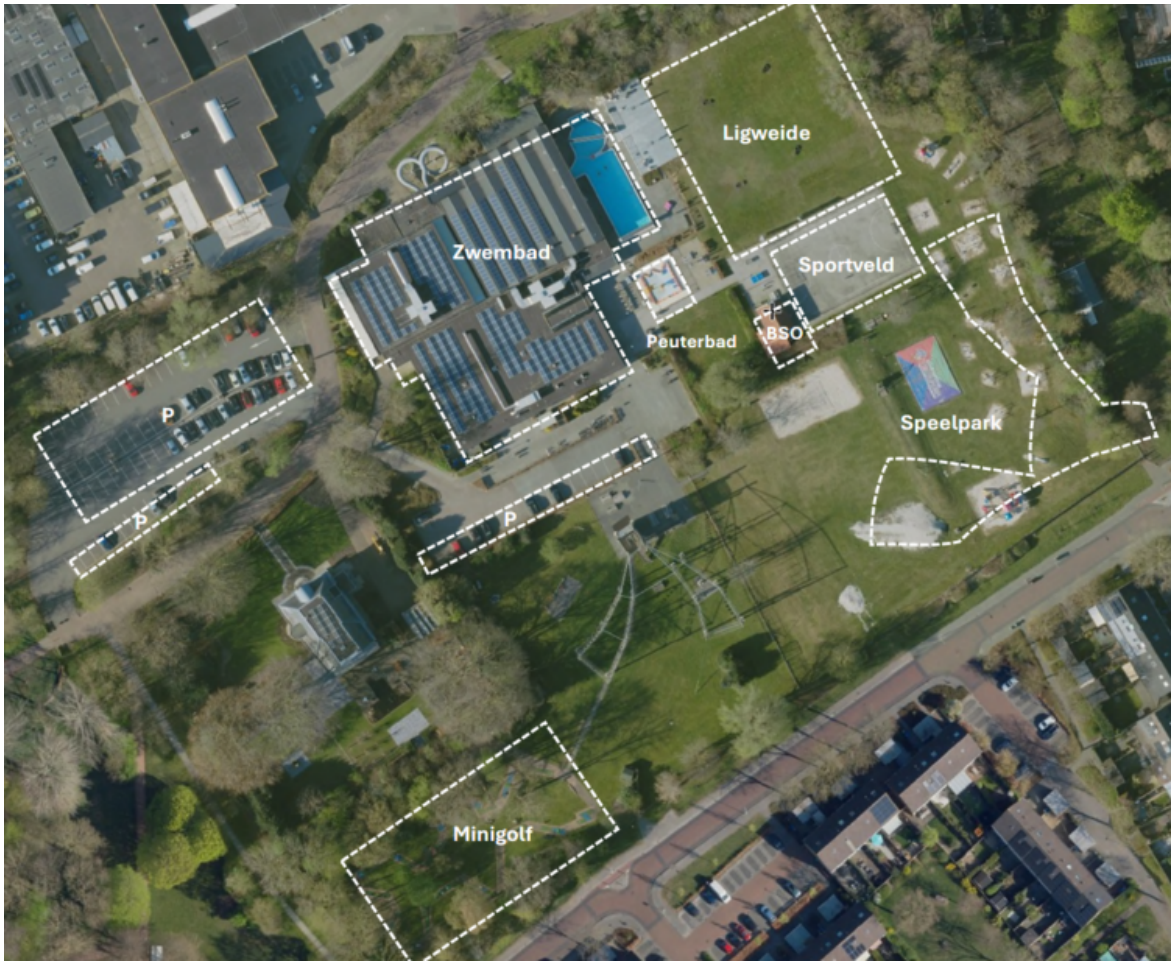
1. In de regio zijn volledig geoutilleerde openluchtbaden aanwezig. Dit zijn de Kerkvlekken in Havelte en De Slenken in De Wijk. Het zwembad De Slenken trekt jaarlijks gemiddeld circa 25.000 bezoekers. Enerzijds zal het aantal bezoekers aan een openluchtbad in Meppel beperkt zijn door de openluchtbaden in de omgeving, anderzijds zal een openluchtbad in Meppel de continuïteit van deze openluchtbaden geëxploiteerd door stichtingen (bestuurt door vrijwilligers) in gevaar brengen, wat niet wenselijk wordt geacht.
2. De investeringen in een openluchtbad, vergelijkbaar met de voorzieningen van het openluchtbad De Slenken, bedragen al snel meer dan € 7 miljoen.
3. Een buitenbad is een relatief dure recreatievoorziening, welke slechts een beperkte periode van het jaar kan worden gebruikt. Toevoeging van een openluchtbad leidt tot een verhoging van de exploitatiebijdrage van de gemeente aan de stichting met € 400.000 tot € 500.000 per jaar (kapitaallasten, energielasten, personeelslasten en onderhoud).

In de scenario-analyse zal worden onderzocht of een waterspeelvoorziening, bijvoorbeeld een spraypark of waterspeeltuin voor kleine kinderen, in combinatie met een ligweide een gewenste voorziening is. Dit zal dan als keuze aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Uitgangspunt
Een openluchtbad maakt geen onderdeel uit van het nieuwe zwembad. Wel kan er in de uitwerking van het ontwerp rekening worden gehouden en ruimte worden gereserveerd om in de toekomst het zwembad uit te breiden met een openluchtbad, mocht later tot een andere afweging worden gekomen. Voor kleine kinderen (0 tot 4 jaar) behoort een waterspeeltuin of spraypark buiten tot de mogelijkheden.

3.6 Huidige locatie is voorkeurslocatie

In opdracht van de gemeente Meppel heeft een locatie-onderzoek plaatsgevonden door Rho Adviseurs (d.d. 21 augustus 2024) naar potentiële locaties voor het zwembad. Dit betrof een ambtelijke voorbereidende verkenning die bestuurlijk geen status heeft (niet vastgesteld). Wel is uit deze voorbereidende verkenning gebleken dat de huidige locatie zeker geschikt is voor de nieuwbouw van het zwembad.
Als belangrijk voordeel ten opzichte van andere locaties wordt genoemd dat de locatie reeds de functie aanduiding (voorheen bestemming) voor een zwembad heeft.

Afbeelding: huidige locatie Bad Hesselingen

Naast het feit dat de huidige locatie de functie aanduiding (voorheen bestemming) heeft als zwembad, biedt de locatie veel ruimte.
Het zwembad heeft een klimpark gerealiseerd te verbetering van de exploitatie. Omdat het klimpark geen geld meer opbracht heeft men besloten het klimpark op te heffen. De grond waarop het klimpark stond is eigendom van de gemeente Meppel.
Het aangrenzende dierenpark houdt op te bestaan. Deze grond is eveneens eigendom van de gemeente Meppel en kan derhalve bij het plangebied worden getrokken.
Geconcludeerd kan worden dat de huidige locatie van het zwembad inclusief die van het klimpark en het dierenpark voldoende ruimte biedt om naast het zwembad een nieuw zwembad te bouwen, zodat het huidige bad open kan blijven tot het nieuwe zwembad is gerealiseerd.

Tot slot geeft de keuze voor de huidige locatie voordelen met betrekking tot de netcongestie doordat de aanwezige nutsaansluiting kan worden benut. Ook kan, zolang dit mogelijk is, gebruik worden gemaakt van de restwarmte van bedrijf Xella.

In de aangenomen motie ‘Zwembad van de samenleving’ d.d. 3 juli 2025 is gesteld om vaart te maken met vernieuwing van het zwembad. De huidige locatie geeft hierbij de beste kans wat betreft beschikbaarheid, ruimtelijke procedures en aanwezige nutsaansluiting.

Uitgangspunt
De huidige locatie biedt goede kansen voor de bouw van een nieuw zwembad. Er is voldoende ruimte op de locatie aanwezig om het huidige zwembad tijdens de bouw open te houden, de grond is in eigendom van de gemeente, de locatie heeft de reeds de functieaanduiding voor een zwembad, er is een nutsvoorziening aanwezig en er kan gebruik worden gemaakt van restwarmte van Xella. Deze aspecten hebben tevens een voordeel voor de planning van de nieuwbouw.
De keuze voor een scenario met een grootschalige waterattractie, kan leiden tot een andere beoordeling van de criteria en leiden tot een andere locatie.

3.7 Bepaling investeringsbudget

In de meerjarenraming 2026 – 2029 is een bedrag opgenomen van € 33 miljoen inclusief btw. Dit bedrag is gebaseerd op het eerdere scenario-onderzoek uit 2023, waarbij het gemiddelde is genomen van de varianten vernieuwbouw en nieuwbouw, en is geïndexeerd naar prijspeil 2029.

In januari 2026 heeft de gemeenteraad op basis van een geactualiseerd onderzoek uit 2025 gekozen voor het scenario nieuwbouw als voorkeursrichting. Daarbij is expliciet aangegeven dat deze keuze nog niet betekent dat er reeds een definitieve configuratie, omvang of locatie van het nieuwe zwembad is vastgesteld.
Om die reden is tot op heden geen voorstel tot aanpassing van de bestemmingsreserve aan de raad voorgelegd. Dit zal plaatsvinden op het moment dat de uitkomsten van de scenario-analyse beschikbaar zijn.

Bij de begroting 2026 is een nieuwe reserve ingesteld voor vernieuwing van het zwembad. Deze “dekkingsreserve kapitaallasten zwembad” is bij de begroting met € 27,8 miljoen gevoed vanuit de vrij besteedbare reserve. Het resultaat over 2025 is zodanig dat bij de bestuursrapportage 2026 is voorgesteld aanvullend € 3,6 miljoen toe te voegen aan deze dekkingsreserve. De stand van de “dekkingsreserve kapitaallasten zwembad” komt daarmee uit op € 31,4 miljoen eind 2026.

De investeringskosten en exploitatie-effecten zijn afhankelijk van de keuzes die in de vervolgfase worden gemaakt. Deze worden nader uitgewerkt in de businesscase en scenarioanalyse.
Het benodigde investeringskrediet kan pas worden bepaald na uitwerking van het programma van eisen tot een definitief ontwerp. Daarnaast kunnen marktontwikkelingen, prijsindexaties en externe factoren invloed hebben op de uiteindelijke investerings- en exploitatiekosten. In de vervolgfases van ontwerp en planproces worden de kostenramingen stapsgewijs geactualiseerd op basis van voortschrijdend inzicht.

Uitgangspunt
Een definitief investeringsvoorstel aan de raad voor te leggen na uitwerking van het programma van eisen tot een definitief ontwerp.

3.8 Exploitatiebijdrage gemeente voor basiszwemvoorziening

De bijdrage van de gemeente aan de stichting voor de exploitatie van het nieuwe zwembad is voor de basisfuncties leszwemmers, doelgroepzwemmers, banenzwemmers en de zwemverenigingen. Voor het recreatiezwemmen worden de huidige recreatieve zwemvoorzieningen in Bad Hesselingen als basis beschouwd en maken derhalve onderdeel uit van de bijdrage van de gemeente aan de stichting (zie paragraaf 3.3).

In het Coalitieakkoord is opgenomen dat extra recreatieve voorzieningen, bijvoorbeeld wellnessvoorzieningen, dienen bij te dragen aan de exploitatie van het bad. De kosten mogen derhalve niet hoger zijn dan de inkomsten. Hiervoor dient de stichting een businesscase op te stellen. Deze businesscase van de stichting zal onderdeel uitmaken van de door Antea Group op te stellen scenario-analyse.

Uitgangspunt
De exploitatiebijdrage van de gemeente aan het nieuwe zwembad zal worden bepaald op basis van het door de gemeente gekozen scenario.

3.9 Zelfstandige exploitatie blijft in stand

Het zwembad wordt geëxploiteerd door de Stichting Zwembad Meppel.

In de “Herziene Huur- en exploitatieovereenkomst Badweg 1” (juli 2019) tussen de gemeente Meppel en de Stichting Zwembad Meppel is onder andere het volgende opgenomen:

- Dat het in stand houden en versterken van de sociale infrastructuur, het bevorderen van participatie van kwetsbare groepen en het bevorderen van deelname aan sport een gemeentelijk belang betreft.
- Dat de stichting, blijkens haar statuten, ten doel heeft “het bevorderen van de recreatie in de meest ruime zin, in de gemeente Meppel”.
- Dat de gemeente en de stichting samenwerken om vorm te geven aan de voornoemde belangen en doelen. Hetgeen vorm wordt gegeven via onderhavige huur- en exploitatieovereenkomst in combinatie met de subsidie-uitvoeringsovereenkomst en de eventueel daarmee samenhangende stukken.
- Dat de stichting volledig zelfstandig “Bad Hesselingen” exploiteert.

En in Artikel 4: Exploitatie en beheer:

- Exploitant beheert en exploiteert het gehuurde voor eigen rekening. Mee- en tegenvallers komen volledig ten goede c.q. voor rekening van de exploitant. De gemeente draagt geen enkele verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie van het gehuurde, in welke vorm dan ook.
- Gebruik, beheer en exploitatie van het gehuurde vindt plaats met inachtneming van de subsidie-uitvoeringsovereenkomst, tenzij in deze overeenkomst hiervan uitdrukkelijk wordt afgeweken.

De stichtingsvorm is destijds gekozen in relatie tot btw aftrek op de investeringen in de nieuwbouw. Dit is nu niet meer mogelijk bij een stichtingsvorm. Wel zijn er nog subsidiemogelijkheden in de vorm van de BOSA en de SPUK-regeling. Deze zijn echter naar de toekomst toe onzeker.

Uitgangspunt
De huidige verzelfstandigde exploitatie staat niet ter discussie.
Wel kan de organisatievorm worden aangepast in geval dat fiscaal tot gunstigere situatie leidt, bijvoorbeeld naar een BV.

4. Scenario-analyse

4.1 Inleiding

Onderdeel van de uitwerking van de routekaart is een scenario-analyse. In de scenario-analyse worden drie scenario's doorgerekend wat betreft bezoekersaantallen, investeringen en kosten en opbrengsten. De scenario's verschillen in oppervlakte zwemwater, configuratie aan baden en recreatieve voorzieningen. Voor elk scenario zal de exploitatiebijdrage van de gemeente worden berekend.

De keuze voor het meest wenselijke scenario is essentieel en veelomvattend. De gemeenteraad wordt in deze fase dan ook zorgvuldig betrokken. Om de raad een goede afweging te kunnen laten maken wordt zij betrokken bij de invulling van de scenario's en de bezoeken aan de referentiebaden. Tevens zal de gemeenteraad tussentijds worden bijgepraat.
Na afronding van de scenario-analyse zal het voorkeursscenario ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
Na het vaststellen van de scenario-analyse door de gemeenteraad, zal het Programma van Eisen worden opgesteld.

4.2 Analyse huidig gebruik en exploitatie

Voorafgaand aan de scenario-analyse het vindt eerst een analyse van het huidige gebruik en de huidige exploitatie van Bad Hesselingen plaats.

De volgende aspecten worden op basis van de financiële jaarverslagen van 2023-2025 geanalyseerd:

1. Huidig gebruik; soorten gebruikersgroepen (recreatiezwemmen, schoolzwemmen, doelgroep zwemmen etc.) de afgelopen 3 jaar.
2. Verzorgingsgebied, zwemvoorzieningen in de omgeving en animocijfers.
3. Inkomsten, uitgaven en exploitatieresultaat de afgelopen 3 jaar.
4. Tarieven.
5. Subsidies en andere financiële steun.

4.3 Scenario's

De scenario's dienen nog te worden ingevuld. De volgende drie scenario's worden voorgesteld:

1. **Basisscenario; regionaal zwemsportcentrum**
   Als minimaal scenario geldt de basiszwemvoorziening met een wateroppervlakte van 1.250 m^2 conform het advies van Synarchis, waarbij het openluchtgedeelte bij het overdekte zwemwater wordt getrokken. Met deze wateroppervlakte beschikt het nieuwe zwembad voldoende aan capaciteit aan overdekt zwemwater voor leszwemmen, de zwemverenigingen, recreatief zwemmen en banenzwemmen. De huidige, goed functionerende, recreatieve voorzieningen in Bad Hesselingen worden hierbij als basis beschouwd.

2. **Scenario Plus; regionaal zwemsportcentrum Plus**
   Een tweede scenario kan bestaan uit het toevoegen van wateroppervlakte en/of recreatieve voorzieningen. De toe te voegen recreatieve voorzieningen kunnen bestaan uit een familieglijbaan, een tube glijbaan met speciale voorzieningen als snelheidsmeting en lichteffecten, een duikplank, een klimwand, etc. Deze nader te bepalen op basis van de bezoeken aan referentiebaden, de participatie en de bijdrage aan de exploitatie.

3. **Scenario regionaal zwem- en recreatiebad**
   Een derde scenario kan bestaan uit een basiszwemvoorziening aangevuld met recreatieve voorzieningen waarmee het zwembad een elkweervoorziening wordt voor de inwoners en verblijfsrecreanten in de regio Zuidwest-Drenthe en Noord-Overijssel. Hierbij gaat het met name om extra voorzieningen, bijvoorbeeld wellnessvoorzieningen, die door stichting wenselijk worden geacht om de exploitatie van het zwembad te verbeteren. De gemeente vraagt de stichting hier een aparte businesscase voor op te stellen om de financiële haalbaarheid hiervan te bepalen. Deze zullen door Antea Group worden opgesteld en aan dit scenario worden toegevoegd.

De resultaten uit de analyse van het gebruik en de exploitatie kunnen aanleiding geven om de invulling van de scenario's aan te passen.

4.4 Bezoek referentiebaden

In overleg met de projectgroep en door het bezoeken van referentiebaden samen met de projectgroep, het stichtingsbestuur, de zwemverenigingen en de gemeenteraad wordt een nadere invulling gegeven aan de scenario's.
Voorgesteld wordt zwembaden te bezoeken met verschillende zwembadconfiguraties en recreatieve voorzieningen, bijvoorbeeld een familieglijbaan, speciale tube glijbaan, klimwand, waterplayground buiten.
De keuze welke zwembaden zullen worden bezocht zal plaatsvinden in overleg met de projectgroep.

4.5 Uitwerking scenario's

Op basis van de analyse van het huidige gebruik en de exploitatie worden in de scenario-analyse de scenario's uitgewerkt met betrekking tot:

1. Capaciteit (wateroppervlakte) en programma van het zwembad (configuratie).
2. Aantal gebruikers.
3. De stichtingskosten (op basis van m^2).
4. De exploitatie; kosten en opbrengsten.
5. Exploitatiebijdrage van de gemeente.

De stichtingskosten bestaan uit alle kostenposten die voor de nieuwbouw van het zwembad dienen te worden gemaakt. Dit zijn grondkosten, sloopkosten, bouw- en installatiekosten, aansluitkosten, inrichtingskosten, bijkomende kosten (leges, onderzoekskosten), planvoorbereidingskosten (architect, adviseurs, bouwprojectmanagement) en onvoorziene kosten (planwijzigingen en prijsstijgingen).

5. Programma van Eisen

5.1 Inleiding

Het gekozen scenario zal worden vertaald naar een ruimtelijk-functioneel Programma van Eisen (PvE).
Het PvE bestaat uit een beschrijving van het gebruik, een ruimtestaat en een beschrijving van alle functionele eisen die van toepassing zijn voor de ruimten en de indeling. De ruimtestaat zal worden vertaald in een vlekkenplan, waarin de relaties tussen de bassins en de ondersteunende ruimtes zijn aangegeven.
Tevens worden de stedenbouwkundige eisen voor het nieuwe zwembad in het PvE opgenomen. De stedenbouwkundige eisen worden aangeleverd door de gemeente Meppel.

Het Programma van Eisen, inclusief investeringsraming en exploitatie-opzet, de voorkeurlocatie, de omgevingsplanprocedure en de wijze van aanbesteding, worden ter informatie aan de gemeenteraad voorgelegd.

5.2 PvE2GO

Wij zetten onze PvE2GO-aanpak in om met de projectgroep en de stakeholders op een gestructureerde en zorgvuldige manier van een concept tot een definitief Programma van Eisen (PvE) te komen. De PvE2GO is een methode waarmee wij op een interactieve en creatieve manier input ophalen. Dit doen wij door van grof (hoofdlijnen) naar fijn te werken. Naast de input die wij genereren, maken wij tijdens deze aanpak, gebruik van onze jarenlange ervaring met het opstellen van PvE's voor maatschappelijk vastgoed. Het vroegtijdig en stapsgewijs betrekken van stakeholders, waaronder de zwemverenigingen, exploitant en personeel van het zwembad, én het werken van grof naar fijn – zorgt voor consistentie en voorkomt dat we later in het proces terug moeten komen op eerdere besluiten.

De volgende zwemverenigingen die gebruik (willen) maken van Bad Hesselingen zullen worden betrokken:

- MZPC "De Reest"
- Reddingsbrigade De Dukers
- Trebokama
- Duikvereniging Archimedes
- Triatlonvereniging TZT'86

In een aparte sessie gaan we het ambitieniveau duurzaamheid en circulariteit bepalen; zie hiervoor de duurzaamheidskansenkaart. Deze zal aan het PvE worden toegevoegd.

5.3 Duurzaamheidskansen

De gemeente staat voor de uitdaging om een duurzaam zwembad te realiseren. Het zwembad heeft een voorbeeldfunctie voor de gemeenschap wat betreft duurzaamheid. Duurzaamheid gaat over energie en milieu-impact. Maar net zo goed over klimaatadaptatie en biodiversiteit. Deze thema's onderzoeken we op de toepasbaarheid van de bouwopgave.
Antea Group heeft hiervoor de "duurzaamheidskansenkaart" ontwikkeld. Deze helpt om verduurzamingskansen te verkennen, te identificeren en te prioriteren. De kansenkaart is opgenomen in de bijlage.

Aan de hand van ambities en de duurzaamheidskansenkaart wordt onderzocht wat voor de gemeente Meppel de opgave moet worden. De kansenkaart helpt om het hele spectrum van verduurzaming in beeld te brengen, quick-wins te identificeren én tot slimme oplossingen te komen waarmee de gemeente op meerdere duurzaamheidsthema's een verschil kan maken.
In een werksessie worden alle 10 thema's van de duurzaamheidskansenkaart doorlopen.

De verduurzamingskansenkaart geeft een overzicht van de verduurzamingskansen die het grootst, meest wenselijk en meest haalbaar zijn. Aan de hand van de kaart kunnen kansen verder worden onderzocht en worden in een volgende fase uitgewerkt in het technisch PvE en het ontwerp voor het nieuwe zwembad.

5.4 Uitwerken locatie

Ten aanzien van de locatie voor nieuwbouw heeft de gemeente een locatieonderzoek als ambtelijk voorbereidende verkenning door Rho Adviseurs laten uitvoeren. De bestaande locatie kwam hierbij als voorkeurslocatie voor het nieuw te bouwen zwembad uit het onderzoek.

De huidige locatie biedt goede kansen voor de bouw van een nieuw zwembad en geldt als uitgangspunt voor het onderzoek. Bij een keuze voor een scenario met een andere invulling van het zwembad zal een nieuwe locatieafweging plaatsvinden.

Voor de huidige locatie passen wij de onze Tool "omgevingsverkenner" toe. Dit betreft een onderzoek naar bodem, water en milieurisico's op basis van eerder verrichte onderzoeken. Indien nodig dienen een aantal aanvullende onderzoeken te worden uitgevoerd naar de thema's omgevingsveiligheid, archeologie, natuur, activiteiten en milieuzonering, klimaat en gezondheid. De meeste van deze onderzoeken zijn van belang bij het opstellen van het stedenbouwkundig ontwerp en om de milieutechnische haalbaarheid te toetsen.

Op basis van de omgevingsverkenner en eventuele andere beschikbare informatie zal Antea Group een advies opstellen omtrent welke planologische procedure het meest toepasselijk is voor de nieuwbouw van het zwembad.

5.5 Wijze van contractering

Er zijn in basis 2 contractvormen voor de realisatie van een nieuw zwembad:

1. Een aanbesteding van een ontwerp of een bestek middels UAV; Aparte aanbestedingen van ontwerp en planvoorbereiding en realisatie, op basis van een bestek en tekeningen in 2 varianten;
    a. Traditioneel; aanbesteden bestek.
    b. Bouwteam; aanbesteden ontwerp.
2. Een geïntegreerde contractvorm op basis van UAV-GC; één aanbesteding van ontwerp, planvoorbereiding en realisatie.

Om de meest wenselijke vorm van aanbesteden te bepalen, organiseren we een workshop 'contractenkiezer' met de projectgroep, waaronder de inkoopadviseur van de gemeente. We verkennen de verschillende contractvormen en op basis van de kenmerken van het project, de risico's en de marktomstandigheden kiezen we de contractvorm die het beste aansluit bij dit project.

Omdat het uitgangspunt is dat de huidige stichting de exploitatie van het nieuwe zwembad zal doen, is een geïntegreerde contractvorm, waarbij tevens de exploitatie onderdeel is van de aanbesteding (bijvoorbeeld Design-Build-Operate), geen optie.

Gezien het gemeentelijke aanbestedingsbeleid en de drempelbedragen dient de nieuwbouw van het zwembad Europees te worden aanbesteed.

6. Participatieplan

6.1 Inleiding

Met participatie bedoelen we betrokkenen en belanghebbenden betrekken bij de planvorming om te komen tot een beter plan. Dit participatieplan omvat afspraken over de doelen, actoren en uitvoering van de participatie.

Het nieuwe zwembad is een voorziening voor alle inwoners van de gemeente Meppel. Om deze reden dient er een zorgvuldig participatietraject plaats te vinden. De gemeente hanteert hiervoor de **Leidraad Participatie Meppel** (november 2023). In deze leidraad worden verschillende niveaus van participatie gehanteerd:

a) **Informeren**: betrokkenen goed op de hoogte brengen en houden.
b) **Raadplegen**: gelegenheid bieden aan betrokkenen om hun reactie (ideeën, wensen, meningen en voorkeuren) op het initiatief te geven.
c) **Adviseren**: gelegenheid geven aan betrokkenen om mee te denken en een advies uit te brengen over het initiatief.
d) **Coproduceren**: het in gezamenlijk overleg ontwikkelen van een plan met inachtneming van de vooraf meegegeven kaders.

Tevens is participatie opgenomen in het **Coalitie Akkoord 2026-2030**. In dit coalitieakkoord is hierover het volgende opgenomen.

We vinden het belangrijk dat inwoners, ondernemers en andere betrokkenen hun zegje kunnen doen over onderwerpen en activiteiten, die hen raken. We zetten in op vroegtijdige participatie, zodat -binnen de kaders die de gemeenteraad vooraf stelt- de inbreng van betrokkenen serieus wordt genomen en in het geheel wordt afgewogen. Bij grote projecten en onderwerpen met grote maatschappelijke impact werken we met startnotities. Die leggen we voor aan de gemeenteraad, zodat die vooraf kaders kan stellen en na afloop kan toetsen of daaraan is voldaan. Daarbij leggen we vast welke rollen de verschillende partijen en betrokkenen in het proces hebben -essentieel voor een transparant en succesvol traject. Participatie is voor ons belangrijk. Een open houding en een serieuze afweging van de inbreng is belangrijk. Kaders en uitgangspunten zijn hierin belangrijk om teleurstellingen te voorkomen. Kortom, de inbreng vanuit de samenleving is heel waardevol en maakt de besluitvorming beter; uiteindelijk is het de rol van de gemeente om alle belangen af te wegen en een besluit te nemen. In dit licht noemen we ook het besluit van de gemeenteraad om haar rol te nemen bij de maatschappelijke participatie.

Samengevat

- We betrekken inwoners vroeg bij plannen en projecten.
- We zijn duidelijk over wat er met ideeën en reacties gebeurt.
- We houden contact met inwoners in buurten, wijken en dorpen.
- We zorgen dat jongeren en andere groepen kunnen meepraten.
- We geven ruimte aan goede ideeën en initiatieven uit de samenleving.
- We blijven werken aan goede dienstverlening.
- Bij grote plannen maken we vooraf duidelijk wat al vaststaat en waar inwoners nog over kunnen meepraten.

De participatie wordt gekoppeld aan de inhoudelijke en bestuurlijke afwegingen zoals weergegeven in de routekaart. In deze fase gaat het met name om het zwembadconcept en de recreatieve invulling van het zwembad middels een scenario-analyse en het Programma van Eisen.

6.2 Wat willen we ophalen / kader

Met de participatie willen we tot de meest wenselijke configuratie aan baden en recreatieve voorzieningen van het zwembad komen, die zoveel mogelijk voldoet aan de wensen van alle gebruikers en bijdraagt aan hun gezondheid en welzijn, voldoende ruimte biedt voor het verrichten van de zwemsportactiviteiten van de verenigingen en voldoende ruimte biedt voor het verzorgen van zwemlessen. Dit binnen de gestelde kaders, zoals betaalbare toegangsprijzen. Omdat betaalbaarheid een belangrijk uitgangspunt is, dient te worden voorkomen dat bij de participatie de verwachting wordt gecreëerd dat alle wensen kunnen worden meegenomen.

Een belangrijk deel van de afmetingen van de bassins en alle benodigde voorzieningen voor wedstrijdzwemmen liggen vast in het Handboek van de KNZB (zie bijlage). De zwemverenigingen hebben aangegeven dat het nieuwe zwembad dient te voorzien in voldoende opslagruimtes en een wedstrijd- en verblijfsruimte. Voor wedstrijden dient er een tribune bij het wedstrijdbad te komen. De exacte wensen zullen in een overleg met de zwemverenigingen worden opgehaald.

Andere doelgroepen die gebruik maken van het zwembad zijn leszwemmers en doelgroepzwemmers, onder andere de diverse aquasporten. Zowel de leszwemmers als de doelgroepzwemmers zijn van belang voor de exploitatie. Omdat in het huidige bad niet alle doelgroepenzwemmers een plaats kunnen krijgen, zal in overleg met de zwembadexploitant worden onderzocht op welke wijze tot een optimale badenconfiguratie kan worden gekomen wat betreft bezetting en roostering en welke voorzieningen gewenst zijn.

Bad Hesselingen beschikt in de huidige situatie over een aantal recreatieve voorzieningen die een grote aantrekkingskracht hebben voor gezinnen met kinderen, waardoor het zwembad een hoog bezoekersaantal weet te bereiken. De recreatieve bezoekers zijn ongeorganiseerd, maar zijn te benaderen door middel van een enquête onder bezoekers of door middel van kwalitatief onderzoek in het zwembad.
In opdracht van de stichting is recentelijk door studenten een enquête gehouden onder de bezoekers. Uit dit onderzoek met in totaal 487 respondenten kwam onder andere dat meer en modernere glijbanen en speelse waterattracties (zoals een wild-waterbaan of jungle-bad) zeer gewenst zijn door gezinnen en jongeren.
Zoals bij de uitgangspunten is aangegeven zal het nieuwe zwembad geen grote waterattractie krijgen.
Om te voorzien in een juiste invulling aan recreatieve voorzieningen wordt een excursie georganiseerd met de projectgroep, exploitant, zwemverenigingen en raadsleden naar referentie zwembaden om informatie op te halen welke recreatieve zwemvoorzieningen een positieve bijdrage leveren aan het gebruik van het bad.

Speciale aandacht geldt voor de jongeren van 12 tot en met 18 jaar. Ook in het Coalitie Akkoord staat aangegeven dat participatie van jongeren belangrijk wordt gevonden. Zij komen in mindere mate naar het zwembad en zijn moeilijk te benaderen via lokale media. Hoe invulling wordt gegeven aan recreatieve voorzieningen voor jongeren in het nieuwe zwembad en hoe de jongeren eventueel worden benaderd zal in de projectgroep worden besproken.

Conform het Coalitieakkoord zijn aanvullende voorzieningen, zoals wellness, mogelijk indien deze financieel dekkend zijn. De zwembadexploitant is hiervoor verantwoordelijk. In overleg met de zwembadexploitant zal bij de scenario-analyse tot een invulling van de wellness worden gekomen, welke kan bijdragen aan de dekking van de exploitatie van het zwembad. Bezetting, opbrengsten en kosten van de wellness zullen door Antea Group worden doorgerekend op basis van de analyse van het huidige gebruik van de in Bad Hesselingen aanwezige wellnessvoorzieningen.

Er zullen vooraf kaders worden gesteld ten aanzien van de inbreng van de actoren. De resultaten van de participatie zullen worden bijgehouden in een overzichtstabel, waarbij zal worden aangegeven wat de inbreng is geweest, wie dit heeft ingebracht en of dit wel of niet wordt meegenomen in het Programma van Eisen en om welke reden wel of niet. Wat er met de inbreng van de actoren is gebeurd zal aan hen worden teruggekoppeld.

6.3 Actoren

De volgende actoren worden onderscheiden:

Gebruikers

- Inwoners van de gemeente Meppel: zij zullen de nieuwe zwemvoorziening gebruiken voor recreatie, sport en zwemlessen.
- Zwemverenigingen: lokale zwemverenigingen die gebruik maken van de zwemfaciliteiten voor trainingen en wedstrijden.
- Recreatieve gebruikers: individuen en gezinnen die het zwembad gebruiken voor recreatief zwemmen.
- Scholen: basisscholen en middelbare scholen die gebruik maken van het zwembad voor zwemlessen en natte gymnastiek.

Beslissers

- Gemeenteraad: beslist over de goedkeuring van de Routekaart, de keuze uit de meest gewenste scenario en het Programma van Eisen en de financiering van het project.
- College van Burgemeester en Wethouders: verantwoordelijk voor de uitvoering van de besluiten van de gemeenteraad.
- Stuurgroep: verantwoordelijk voor de voorbereiding van college en raadsvoorstellen en de dagelijkse leiding van het project.

Uitvoerenden

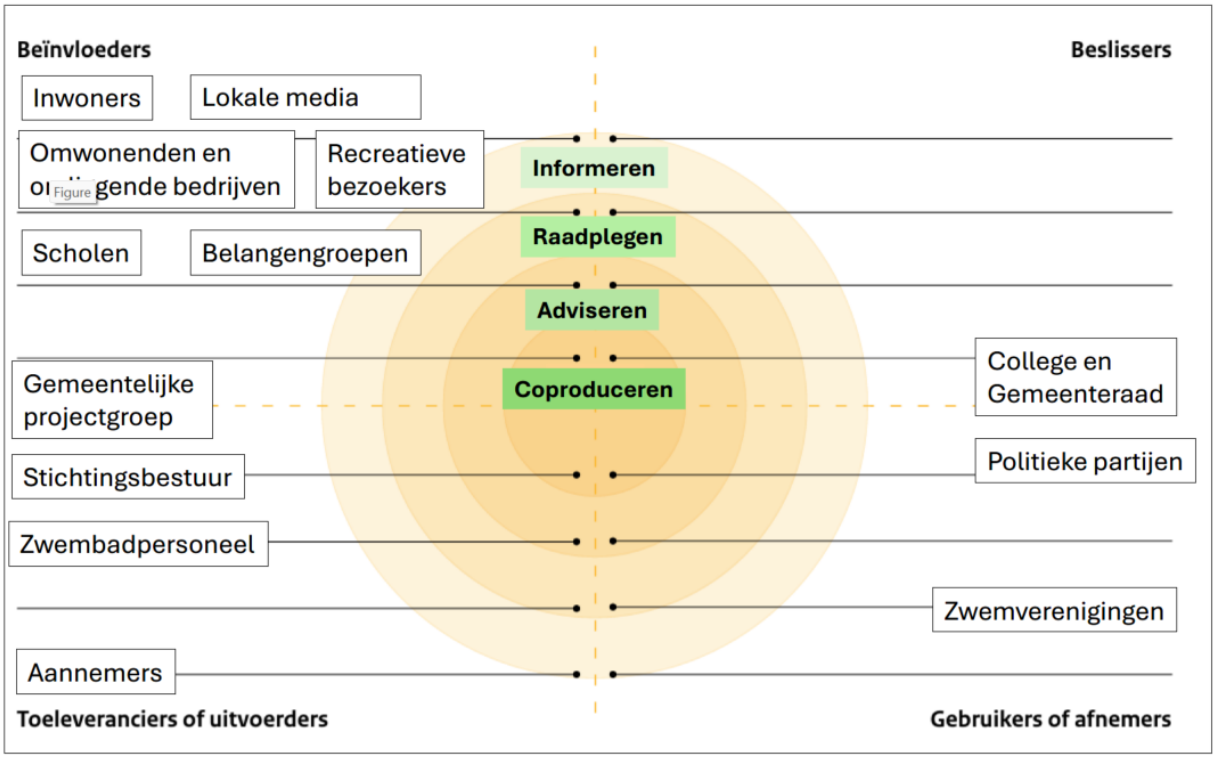
- Gemeentelijke projectgroep en Antea Group: verantwoordelijk voor de coördinatie, planning en uitvoering van het project, waarbij het adviesbureau de gemeente Meppel ondersteund in de uitwerking van de routekaart in een scenario-analyse en een programma van Eisen.
- Stichting Zwembad Meppel; zorgt tezamen met haar personeel voor de exploitatie van het zwembad.
- Zwembadpersoneel (instructeurs, toezichthouders, baliemedewerkers, schoonmakers): de personeelsleden zorgen voor een goed functioneren van de zwemvoorziening.
- Aannemers: bedrijven die betrokken zullen zijn bij de bouw van de nieuwe zwemvoorziening.

Omwonenden en omliggende bedrijven

- Omwonenden: bewoners in de directe omgeving van de nieuwe zwemvoorziening die mogelijk overlast ervaren tijdens de bouw, veranderingen in hun leefomgeving en bezoekersstromen.
- Omliggende bedrijven: bedrijven in de buurt van de bouwlocatie die mogelijk te maken krijgen met logistieke uitdagingen en overlast.

Beïnvloeders

- Lokale media: kranten zoals de Meppeler Courant en RTV Drenthe die verslag doen van de voortgang en de publieke opinie beïnvloeden.
- Politieke partijen: lokale politieke partijen die standpunten innemen en invloed uitoefenen op de besluitvorming.
- Belangengroepen: groepen zoals buurt- en sportverenigingen in Meppel die hun belangen vertegenwoordigen en invloed uitoefenen op het project.

Afbeelding: actoren en ringen van invloed

In de bovenstaande afbeelding zijn de actoren in beeld gebracht en in de ringen van invloed geplaatst. Gezamenlijk met de projectgroep zal worden bepaald wat hun huidige rol is en wat de gewenste rol is.

Gezien de taken en verantwoordelijkheden van het stichtingsbestuur in het beheer en de exploitatie kan zij ook naar de rol van beslisser worden verplaatst met een coproducerende rol.
De zwemverenigingen hebben veel belang bij het zwembad als belangrijkste vaste gebruikers.

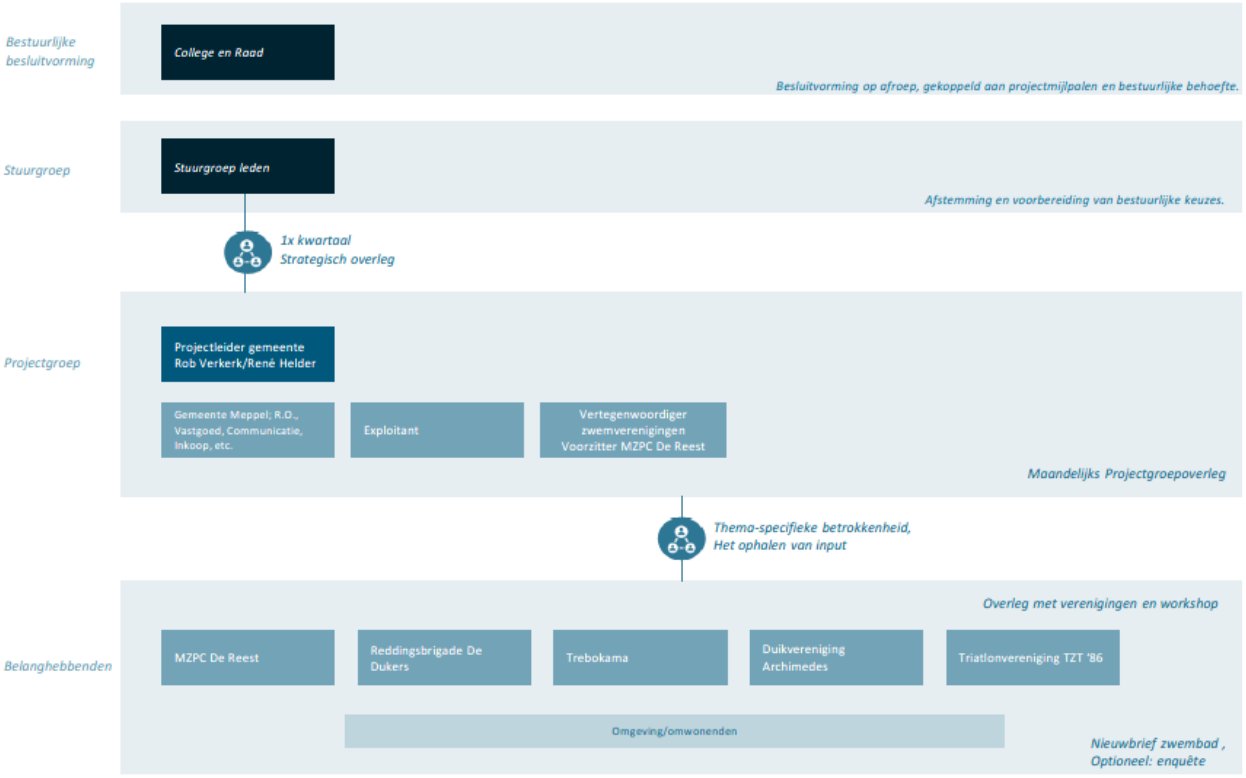
Per fase van het planproces en de realisatie van het nieuwe zwembad zal de participatie voor de verschillende actoren anders zijn. In de initiatieffase (scenario-analyse) en definitiefase (Programma van Eisen) zal de participatie van een hoger niveau zijn, dan in de Ontwerpfase en de Realisatiefase. In onderstaand overzicht is per actor het niveau van participatie aangegeven.

Actor	Initiatieffase: Scenario-analyse	Definitiefase: PvE	Ontwerpfase	Realisatiefase
Inwoners	Informeren; via gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Informeren; via gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Raadplegen; inloop bijeenkomst	Informeren: bijvoorbeeld bezoek aan “Dag van de bouw”
Zwembadpersoneel	Raadplegen; overleg door directeur bestuurder	Coproduceren: PvE2Go workshop door Antea Group	Raadplegen	Informeren
Zwemverenigingen	Coproduceren; overleggen door Antea Group, participeren in projectgroep	Coproduceren: PvE2Go workshop door Antea Group, participeren in projectgroep	Raadplegen; inloop bijeenkomst	Informeren
Scholen	Raadplegen; informatie ophalen door gemeente via bestaande kanalen	Informeren; door gemeente via bestaande kanalen	Raadplegen; inloop bijeenkomst	Informeren: bijvoorbeeld bezoek aan “Dag van de bouw”
Omwonenden en aanliggende bedrijven	Informeren; via gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Informeren; via gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Raadplegen; inloop bijeenkomst stedenbouwkundig plan	Informeren
Recreatieve gebruikers	Informeren; via website zwembad, infoscherm in zwembad, gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Informeren; via website zwembad, infoscherm in zwembad, gemeentelijke website en artikel in lokale media door de gemeente	Raadplegen; inloop bijeenkomst	Informeren

7. Projectorganisatie en overleg

7.1 Inleiding

Voor de organisatie van het project wordt er een projectgroep en stuurgroep geformeerd.
In het onderstaande schema is de projectorganisatie weergegeven.

7.2 Projectgroep

Voor het goed ten uitvoer brengen van de werkzaamheden ter uitwerking van de Routekaart is een projectgroep ingericht.
In de projectgroep zijn de projectleider van de gemeente, de gemeentelijke disciplines en de projectleider en adviseurs van Antea Group vertegenwoordigd. Daarnaast hebben zitting in de projectgroep de directeur-bestuurder van de Stichting Zwembad Meppel en een vertegenwoordiger van de zwemverenigingen.

De volgende disciplines zijn vanuit de gemeente in de projectgroep vertegenwoordigd:

- Adviseur vastgoed en grondzaken
- Beleidsadviseur Sport
- Programmanager Maatschappelijke accommodaties
- Beleidsadviseur Ruimtelijke Ontwikkeling
- Beleidsadviseur Recreatie en toerisme
- Beleidsadviseur Energietransitie
- Inkoopadviseur (op afroep)
- Adviseur Financiën/Projectcontroller
- Adviseur Communicatie
- Griffie

De gemeentelijke projectleider coördineert de voortgang van het project in de ambtelijke organisatie.

Taken van de projectgroep zijn:

- Het aanleveren van informatie inzake alle zaken met betrekking tot de nieuwbouw en de locatie.
- Beoordelen van de scenario-analyse en het Programma van Eisen.
- Deelnemen aan het overleg.
- Risicomanagement; het inventariseren, beoordelen en beheersen van risico's.
- Deelnemen aan participatie wat betreft inloopavonden.
- Deelnemen aan workshops aangaande de contractenkiezer en de duurzaamheidskansenkaart.

Projectstartup
We starten het project met een project startup (PSU) rekening houdend met de status dan van de Routekaart. Doel van de PSU is de informatie van de Routekaart te delen en eigen te maken onder de projectgroepleden. In de PSU worden de doelstellingen, verwachtingen en verantwoordelijkheden besproken en afgestemd.

De PSU met de projectgroep heeft op 18 juni 2026 plaatsvonden. In de projectstartup zijn:

- Alle betrokkenen geïnformeerd over de stand van zaken en stappen in de Routekaart.
- Is gezamenlijk gekomen tot uitgangpunten voor de mogelijke scenario's voor de nieuwbouw.
- Zijn de risico's en de beheersmaatregelen verkennend aan de orde gekomen.
- Zijn werkafspraken gemaakt tot aan besluitvorming raad i.c. de Routekaart.

Op basis van de resultaten uit de PSU is het plan van aanpak voor de uitwerking van de routekaart opgesteld.

7.3 Stuurgroep

De stuurgroep bewaakt de voortgang en het proces en bereidt de besluiten voor het college en de gemeenteraad voor.

In de stuurgroep hebben zitting:

- Wethouder
- Ambtelijk opdrachtgever
- Projectleider gemeente
- Directeur bestuurder Stichting Zwembad Meppel (op afroep)
- Projectmanager van Antea Group (op afroep)

De projectleider van de gemeente informeert de stuurgroep over de voortgang. In de stuurgroep worden bestuurlijke keuze afgestemd en voorbereid voor besluitvorming in College en Raad.
De stuurgroep maakt op voorstel van de projectgroep keuzes over wensen van stakeholders die buiten het basisprogramma vallen.

Bijlage 1 KNZB eisen zwembad voor wedstrijdzwemmen

			1. ZWEMMEN				
No.	Onderdeel	Kwalificatie	Eis per accommodatie-type				Opmerking
			D	C	B	A	
1.1	Lengte 50 meter bassin	Norm	50,020 - 50,030 m zonder aantikplaten 50,000 - 50,010 met aantikplaten				Bij 50 meter baden wordt uitgegaan van aantikplaten aan twee zijden, om tijden (records) op 50 meter te kunnen meten. Indien aan beide zijden startblokken aanwezig zijn, kan worden gekozen voor zwemmen met aantikplaten aan een zijde en een lengte zonder aantikplaten van 50.010-50.020. De aanbeveling is echter om bij de bouw van een 50 meter bassin altijd te kiezen voor aantikplaten aan beide zijden. Bij A- en B- accommodatie is aantikplaten aan beide zijden een norm. Lengte dient aan deze eis te voldoen over de gehele breedte van het bassin van 0,300 meter boven tot en met 0,800 meter onder het wateroppervlak. Zie afbeelding op pag. 54
1.2	Lengte 25 meter bassin	Norm	25,010 - 25,020 m zonder aantikplaten 25,000 - 25,010 met aantikplaten				Bij 25 meter baden wordt uitgegaan van aantikplaten aan één zijde, omdat 25 meter tijden (records) niet van toepassing zijn. Er kan worden gekozen voor zwemmen met aantikplaten aan twee zijden en een lengte zonder aantikplaten van 25.020-25.030. De aanbeveling is om bij de bouw van een 25 meter bassin te kiezen voor aantikplaten aan één zijde. Bij gebruik van een bulkhead in een 50 meter bassin wordt aantikplaten aan beide zijden wél aanbevolen. Zie afbeelding op pag. 51
1.3	Diepte bassin	Norm	> 1,40 m		>= 2,00 m	>= 2,50 m	De World Aquatics norm is minimale diepte 1.35 bij de startblokken. Echter besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden vereist 1.40. Dit gaat dus boven WA en KNZB reglement. World Aquatics norm is minimale diepte 1,00 meter overige gedeelte zwembad. KNZB overal tenminste 1.40m. Advies >-2.10m in verband met waterpolo. Let op: Bij toepassing van beweegbare bodem 'onder' de startblokken op veiligheid / voorkomen van duiken in geval de bodem op een (te) ondiepe stand staat.
1.4	Bassinbodem/-wanden	Norm		Niet weerspiegelend			Weerspiegeling van bijv. lampen is desoriënterend. Afwerkingslaag dient wit te zijn. Hiermee wordt het 'doorzicht' verbeterd en veiligheid bevorderd, bovendien geeft dit een betere 'afwerkingslaag' voor camerabeelden. Aanbevelingen is om een aan beide zijden het baannummer op kopse wand zichtbaar te maken.
1.5	Baanmarkering (bodem)	Norm	Bij variabele baanlengte a.g.v. keerwand e.d. aangepaste baanmarkeringen				Bodemmarkeringen zijn aanwezig in het midden van elke baan met een breedte van 0.2 – 0.3 en een lengte 4.0 meter korter dan de lengte van de baan. 2.0 meter van het einde van elke baan (gemeten vanaf de wand inclusief aantikplaten indien van toepassing) is een dwarslijn van 1.0 meter lang met de zelfde breedte als de baanlijn. Deze dwarslijn wordt tevens aangebracht op het 25 meter punt bij een 50 meter bassin. Op 15 meter van elke zijde wordt een dwarslijn van 0.5 meter aangebracht gemeten van wand tot hart van de dwarslijn. Houdt rekening met extra markeringen in een afwijkende kleur bij toepassing van een bulkhead in een 50 meter bassin. Op de kopse (keer)wand is een lijn in het midden van elke baan aangebracht met dezelfde breedte als de bodemlijn, vanaf de bovenrand van de wand tot de bodem met een maximum van 3 meter. Een dwarslijn van 0.5 meter breed wordt 0.3 meter onder het wateroppervlak geplaatst (bovenkant tot hart) Bij een 10 banen x 50 meter bassin is aanbevolen om ook markeringen in een afwijkende kleur in de breedte aan te brengen, inclusief markering op de lengtezijde, die bij gebruik in de breedte als keerwand wordt gebruikt. Dit gebruik geldt alleen voor trainingen, dus startblokken zijn niet gewenst. De KNZB kan een belijningsadvies verstrekken.
1.6	Breedte bassin	Norm	>= 10m	>= 15,4 m aanbev. >= 16 m	>= 20,4 m aanbev. >= 21 m	>= 25 m	De extra 0,4 meter is noodzakelijk om aan de beide buitenzijden ook een baanlijn te kunnen leggen, zodat alle wedstrijdbanen gelijke omstandigheden bieden. Overigens is het aan te bevelen aan de buitenzijde van de buitenste banen een ruimte van ten minste 0,5 m te hanteren, om te voorkomen dat de baanlijn te dicht tegen de bassinwand ligt en m.n. het verlaten van het bassin (bijv. voor kinderen en mensen met een beperking) te lastig wordt. 16 meter maakt het bassin direct ook geschikt voor waterpolo. Zie ook 5.12. Bij een 10 banen bassin is een breedte van 25.00 aanbevolen. Breder wordt afgeraden om trainingen in de breedte mogelijk te maken. Wel moet een voorziening voor een lijn naast baan 0 en 9 worden aangebracht. Deze zal in de praktijk alleen bij internationale evenementen gebruikt worden.
1.7	Aantal banen	Norm	>= 4 aanbev. = 6	>= 6	>= 8	10	Aangaande de eis voor B-accommodaties: voor wedstrijden voldoet een accommodatie met 8 banen aan de eis. Voor de grootste nationale evenementen zal indien beschikbaar vaak voor een 10 banen accommodatie worden gekozen.
1.8	Vrije hoogte	Aanbeveling	>= 4,5 meter				Sporttechnisch geldt voor zwemmen geen eis voor een minimale vrije hoogte, uiteraard heeft de vrije hoogte ook consequenties in termen van binnenklimaat, optische beleving en toeschouwersvoorzieningen
1.9	Plafond	Aanbeveling	Orientatiemiddelen				Voor rugslagzwemmers is het wenselijk markeringen op het plafond te maken in de hartlijn van de zwembaan (bij voorkeur met dezelfde lengte en positie als de wedstrijdlijnen op de bodem, of TENMINSTE geen ‘scheve’ noch desoriënterende plafondmaterialen en / of indeling toe te passen). Zie afbeelding op pag. 53
1.10	Kopse wand	Norm	>= 0,3m boven wateropp.				Eventueel met toepassing van verwijderbare keerplaten. Tot 0,8 m onder wateroppervlakte voldoende stevig en stroef voor afzet en keerpunt. Aanbevolen starand ‘inwendig’ uit te voeren op diepte 1,20 m, met een breedte van 0,1 - 0,15 m. Ondieper is niet toegestaan in verband met WA en KNZB regels. Deze starand is geen sporttechnische eis, maar bevordert de veiligheid en het comfort bij zowel zwemtrainingen- en lessen, als bij banenzwemmen. LET OP: de Bhvbz schrijft bij een waterdiepte van 1,4 m of meer staranden in de lange zijden voor op een MAXIMALE diepte van 1,2 m. Zie afbeelding op pag. 54
1.11	Breedte per baan	Norm	2,5 m				De baanlijnen die de banen markeren, worden geacht geen breedte te hebben, oftewel “tellen daarbij niet mee”. Noot: banen smaller dan 2,5 meter zijn in verband met wedstrijden niet alleen onreglementair, maar beperken ook de trainings- en banenzwem-mogelijkheden, omdat het (vrijwel) onmogelijk wordt om elkaar binnen een baan te passeren.
1.12	Perronbreedte-startzijde	Norm	Norm >= 3,5 m netto aanbev. >= 4,0 m netto		>= 4,5 m netto		Het betreft hier de minimale ‘vrije doorgang’, gemeten vanaf de bassinwand tot de voorzijde van een evt. vaste zitbank, constructie of gevel. Bepalend is de vrije doorgang, d.w.z. exclusief vaste verhogingen / opstortingen etc.. Startblokken worden buiten beschouwing gelaten, evenals een opstaande kopse bassinwand. Deze minimale breedte is noodzakelijk om meerdere zwem(estafette)teams ruimte te bieden en tevens voor juryleden. De ruimte voor de jury geheel van het publiek gescheiden, zodat deze ongehinderd haar taak kan uitvoeren. Bij de bepaling van de aangegeven minimale breedte is er vanuit gegaan dat er buiten de zwemzaal een voorstart/wachtruimte beschikbaar is / kan worden gemaakt. Rekening houden met wens van veel sporters om hun tas mee te nemen in de zwemzaal. Zie afbeelding op pag. 55
1.13	Perronbreedte-keerpuntzijde	Norm	Norm >= 2,5 m netto aanbev. >= 3,0 m netto		>= 3,0 m netto		Het betreft hier de minimale ‘vrije doorgang’, gemeten vanaf de bassinwand tot de voorzijde van een evt. vaste zitbank, constructie of gevel. Bepalend is de vrije doorgang, d.w.z. exclusief vaste verhogingen / opstortingen etc.. Startblokken worden buiten beschouwing gelaten, evenals een opstaande kopse bassinwand. Deze minimale breedte is noodzakelijk voor juryleden. De ruimte voor de jury geheel van het publiek gescheiden, zodat deze ongehinderd haar taak kan uitvoeren. Rekening houden met wens van veel sporters om hun tas mee te nemen in de zwemzaal. Indien het bassin aan twee zijden is voorzien van startblokken, wordt de zijde met het breedste perron aangemerkt als startzijde. Zie afbeelding op pag. 55
1.14 a	Perronbreedte - lange zijde 1 - tribunezijde	Norm	>= 2,5 m netto		1 zijde >= 3,5 m netto	Maatwerk i.o.m. KNZB	Het betreft hier de minimale ‘vrije doorgang’, gemeten vanaf de bassinwand tot de voorzijde van een evt. vaste zitbank, constructie of gevel. Bepalend is de vrije doorgang, d.w.z. exclusief vaste verhogingen / opstortingen etc.. Een opstaande bassinwand wordt buiten beschouwing gelaten, mits deze niet breder is dan 40 cm. Breedte houdt rekening met tenminste een bank aan de wand met voldoende zitdiepte voor “uitstekende” benen, alsmede twee elkaar kruisende mensen op het perron (D-/C-accommodatie). Voor de B-accommodatie dient verder ruimte te zijn voor reclameborden en een camera-rail. Indien verschillende breedtes: jurytafel en camerarails aan de breedste zijde Rekening houden met wens van veel sporters om hun tas mee te nemen in de zwemzaal. Houdt bij de breedte van het perron ook rekening met zichtlijnen vanaf tribune op het bad. Zie afbeelding op pag. 55
1.14 b	Perronbreedte - lange zijde 2 - overzijde		>= 2,5 m netto		1 zijde >= 4,5 m netto	Maatwerk i.o.m. KNZB	

1.15	Verplaatsbare wanden en keerschotten	Norm	>= 0,3 m boven wateropp.				Dusdanig ontworpen dat het vrij bewegen van juryleden over de lengte van de wand mogelijk is, zonder dat deze bewegingen een waarneembare stroming of turbulentie van het water veroorzaken. Bij gebruik van een bulkhead dient dit tenminste 2 meter breed te zijn om beweging van officials en zwemmers mogelijk te maken. De positionering van het bulkhead dient zodanig robuust te zijn dat ook bij gebruik van wedstrijdlijnen op spanning, de vereiste lengte gerealiseerd wordt.
1.16	N.v.t						
1.17	Aantal baanlijnen	Norm	aantal banen +1, aanbevolen: baanlijnen met aaneensluitende elementen, met een min. doorsnede van 10 cm		Aantal banen + 1, vereist: baanlijnen met aaneensluitende elementen, met een doorsnede van 15 cm		De kleurstelling is als volgt: 3 x geel voor de twee middelste banen, 2 x groen voor de buitenste banen. De overige lijnen zijn blauw. De laatste 5 meter aan elke zijde is rood. Er zijn markeringen in afwijkende kleur op 15 meter van het einde van elke lijn/muur, en bij 50 meter lijnen tot slot een markering op 25 meter. Bij A- en B-accommodatie is het advies om trainingslijnen aan te schaffen met doorsnede 10cm. De baanlijnen zijn niet alleen bedoeld ter afscheiding maar ook als golfbrekers. Deze dienen een voldoende diameter te hebben. Bij voorkeur worden de baanlijnen via een perrondoorvoer opgeborgen in opvangbakken onder het perron (in de badomloop). Zorg er in dat geval wel voor dat de opvangbakken bereikbaar zijn (en bijv. niet in een kruipruimte worden geplaatst).
1.18	Bevestiging baanlijnen	Norm	Veilige uitvoering ter voorkoming van verwondingen				Er zijn verschillende type bevestigingen, mede afhankelijk van de vraag of de kopse wanden zijn uitgevoerd met een overloopgoot of niet. Er is een duidelijk verschil tussen trainingslijnen en wedstrijdlijnen. Trainingslijnen: enkel als functie om een afscheiding tussen de banen te maken, veel in gebruik, snel ophangen en opruimen in verband met beperkte trainingstijd. Wedstrijdlijnen: zorgt voor minder turbulentie en doven de golfslag van het water. Voor A en B een norm, voor C en D een aanbeveling. Voor rugslagzwemmers is het wenselijk (net als rugslagkeerlijnen) voldoende contrasterende markeringen op het plafond te maken in de hartlijn van de zwembaan. (bij voorkeur met dezelfde lengte en positie als de wedstrijdlijnen op de bodem, of tenminste geen desoriënterende plafondmaterialen en / of indeling toe te passen.
1.19	Markeringslijnen 1.19a Zwemmen met een handicap	Norm	Rugslag keerpuntlijnen. Optioneel valse-startlijnen Ten behoeve van zwemmen voor slechtzienden moeten de vlaggen een met het plafond contrasterende kleur hebben.				Aan elke zijde op 5.00 meter vanaf de kant een rugslag keerpunt lijn, op 1.80m boven het wateroppervlakte. Let op dat dit niet in alle zwembaden gelijk is aan 1.80 boven de tegelvloer. Vlaggen moeten een driehoekige vorm hebben van 20 centimeter aan de lijn en 40 centimeter aan elke schuine zijde. De afstand tussen elke vlag is 25 centimeter. Een valse startlijn is optioneel en geen norm of aanbeveling.
1.20	Startblokken	Norm	Ja, aanbeveling: Kies voor laatste versie, neem contact op met de KNZB		Kies voor laatste versie, neem contact op met KNZB		Startblokken met een verstelbare steun aan de achterzijde voor de afzet van de zwemmers zijn norm bij A- en B- accommodaties. Deze startblokken moeten geschikt zijn voor de bevestiging van rugslagstartsteunen. Zij zijn aanbevolen bij C. Bij 50 meter baden zijn startblokken aan beide zijden een vereiste voor A- en B- accommodaties. 1.20A Rugslagstartsteunen: Bij A en B-accommodaties is de aanwezigheid van rugslagstartsteunen (1 per baan plus een reserve) sterk aanbevolen. Voor gedetailleerde eisen aan afmetingen, etc. van startblokken: zie World Aquatics-/KNZB-reglement. Vraag expliciet bevestiging van uw leverancier dat de aangeboden startblokken daar aan voldoen. Ook bij 50m baden is 1 rij startblokken in beginsel voldoende, tenzij men steeds aan dezelfde zijde wil finishen. Voor eisen rugslagstartsteunen: zie World Aquatics reglement.
1.21	Watertemperatuur en -conditie	Norm	25-28 graden Celcius Het water mag tijdens wedstrijden niet van diepte veranderen en niet merkbaar in beweging zijn				Het water mag tijdens wedstrijden niet van diepte veranderen en niet merkbaar in beweging zijn. Een drijvende basketbal gevuld met 6 liter water mag niet meer dan 1,25 meter in 60 seconden in enige richting bewegen. Water mag maximaal 3 gram zout per liter bevatten.
1.22	Daglicht	Aanbeveling	Voorkom rechtstreeks zonlicht op wateroppervlak				Hinderlijk voor jurering (en houden van toezicht op de veiligheid van zwemmers). Indien nodigzonwering toepassen, met name op bezonde gevels.
1.23	Verlichting	Norm	Conform World Aquatics: Gemiddelde horizontale verlichtingssterkte (Ehgem) >=300 lux Gelijkmatigheid (Emin:Egem) >= 0,7		Conform World Aquatics: Gemiddelde horizontale verlichtingssterkte (Ehgem) >=600 lux, Uo (laagste niveau) groter dan 0,7 Voor keerwanden en startblokken zijn de eisen van de World Aquatics (FR 2.12) van toepassing		Waarde te meten conform testmethode EN 15301. Wanneer het wenselijk is dat de accommodatie geschikt is voor TV-reportages van (grote) evenementen, dienen voorzieningen getroffen te worden voor tijdelijke aanvullende verlichting (aan te brengen in overleg met de KNZB). Wanneer wordt verwacht dat er met enige regelmaat TV-reportages gemaakt zullen worden, dan dient een gemiddelde horizontale verlichtingssterkte daar eventueel op aangepast te worden (zie ook NEN-EN12193, indien mogelijk kan ook overleg gezocht worden met NOS of andere media).In dat geval is overleg met de KNZB aan te bevelen of en in hoeverre verdere aanpassing van de hier genoemde eisen wenselijk is. Ter indicatie, bij WK en OS wordt 1.500 LUX geëist. Noot: de hier aangegeven waarden betreffen 'slechts' twee primaire waarden (gemiddelde horizontale verlichtingssterkten gelijkmatigheid). Een goed verlichtingsplan moet uiteraard aan nog meer eisen voldoen en het verdient dan ook aanbeveling om hier in de ontwerpfase specifieke aandacht aan te besteden.
1.24	Gelijktijdig aantal mensen in de zwemzaal (capaciteit)	Aanbeveling	>= 200 pers. waarvan ca. 100 -125 zwemmers,ca. 15 - 20 officials, ca. 15 - 20 teambegeleiders, >= 10 vrijwilligers, rest betreft toeschouwers.		ca. 20 officials, >= 20 vrijwilligers, voor aantal deelnemers en toeschouwers (incl. teambegeleiders)) t.b.v. specifieke competi-ties/evenementen dient navraag te worden gedaan bij de KNZB	Maatwerk i.o.m. KNZB	Aantallen kunnen van provincie tot provincie en van wedstrijd tot wedstrijd erg uiteenlopen. Overleg met de lokale vereniging(en). Houd rekening met de gebruikersvergunning bij de sollicitatie.
1.25	Verenigings- / clubruimte	Aanbeveling	Ja				Deze functie kan eventueel gecombineerd worden met een multifunctionele ruimte of de horeca. De vereniging heeft een voorziening nodig om invulling te geven aan het sociale verenigingsleven, ook buiten de reguliere sportactiviteiten. Zoals bekend van bijvoorbeeld buitensportverenigingen is de beschikbaarheid van een ontmoetingsruimte van belang voor ledenbinding binnen een vereniging, wat op zijn beurt weer van belang is voor sterke verenigingen met een breed maatschappelijke verantwoordelijkheid. Deze behoefte kan ook betrekking hebben op momenten buiten de reguliere openingstijden. Door middel van goede afspraken inzake sleutelverhuur, danwel een eigen ingang, kan dit beheersmatig worden ingepast. De aard, inrichting en omvang van deze ruimte, alsmede de mogelijkheid van gedeeld gebruik met derden is onderwerp voor overleg met de lokale vereniging(en). De KNZB beschikt eventueel over voorbeelden van diverse oplossingen. Zie afbeelding op pag. 56
1.26	Tribune	Norm		t.b.v. specifieke competities/evenemenen dient navraag te worden gedaan bij de gebruikmakende (zwem)verenigingen en/of de KNZB	t.b.v. specifieke competities/evenemenen dient navraag te worden gedaan bij de KNZB	>= 1.000 zitplaatsen, incl. deelnemers	Bij senioren topsportevenementen een tendens naar groeiende bezoekaantallen richting 2.000 incl. deelnemers. Aandacht is vereist voor optimalisatie van de klimaatcondities ter plaatse van de tribune, dit betreft immers geklede bezoekers. Aanbeveling: Zitbanken diepte per zitrij incl. beenruimte >= 0,8 m. Zitrij niet langer dan het bad.
1.27	Kleedaccommodatie	Aanbeveling	>= 4 groepskleedkamers à 20 pp. bij voorkeur (ook) geschikt voor gebruik door mindervalide sporters. + let op sociale veiligheid en ga inkijk tegen.		>= 6 groepskleedkamers à 20pp. waarbij er voldoende ruimte dient te zijn voor massage-/fysiotherapiebehandeling, bij voorkeur (ook) geschikt voor gebruik door mindervalide sporters. + let op sociale veiligheid en ga inkijk tegen.		Denk aan voldoende banklengte en kledinghaken. Het schakelen van kleedkamers d.m.v. tussendeuren kan de functionaliteit en de beheersbaarheid vergroten. Toegang tot zwemzaal vanuit de kleed accommodatie positioneren aan de kant van de zwemzaal met het ondiep(st)e water c.q. ter plaatse van de beweegbare bodem. Voor C-accommodaties wordt bij zwemmen - in overeenstemming met de andere sporten - nu ook een minimum van 4 groepskleedkamers gehanteerd. Het is wenselijk dat kader apart kan omkleden van de deelnemers.
1.28	Berging	Norm	Inventariseer op projectniveau de op te bergen materialen, niet alleen sportmaterialen, maar ook materialen voor leszwemmen, aquadoelgroepen en (bijv.) losse materialen voor recreatief zwemmen en bepaal op basisdaarvan de behoefte aan bergruimte.				

1.29	Voorstartruimte	Aanbeveling		ca. 20 pers.	ca. 40 pers.	>= 40 pers. Aanbeveling: Maak gebruik van twee voorstartruimten (first callroom en last callroom)	Ruimte hoeft niet permanent zo ingericht te zijn, maar moet als zodanig wel beschikbaar gemaakt te kunnen worden tijdens wedstrijden (norm).
1.30	Ruimte voor juryleden	Aanbeveling		ca. 15 pers.	ca. 25 pers.	Maatwerk i.o.m. KNZB	Ruimte hoeft niet permanent zo ingericht te zijn, maar als zodanig beschikbaar gemaakt te kunnen worden voorafgaand aan de wedstrijd.
1.31	Ruimte wedstrijdadministratie	Aanbeveling		>=3 werkplekken	>=6 werkplekken	Maatwerk i.o.m. KNZB	
1.32	Mogelijkheden voor VIP-ontvangst	Norm		Aanbevolen	Ja		Heeft ook relatie met sponsormogelijkheden
1.33	Elektronische tijdwaarneming	Norm		Aanbevolen	Ja 2 zijden aantikplaten bij 50m verplicht 25m aan 2 zijden optie.		Bij gebruik van een bulkhead in een 50 meter bad zijn aantikplaten aan beide zijden bij een 25 meter bad wedstrijd wel een aanbeveling. Dit maakt condities aan beide zijden gelijk, en de platen zijn voor gebruik bij 50m bad wedstrijden toch al aanwezig. WA Voor de bediening van ETW is een ruimte met zicht op de startzijde vereist, hetzij 'achter glas', hetzij op het perron. Advies KNZB: Bij voorkeur vanaf een verhoging van circa 70 centimeter.
1.34	Beeldscherm	Norm		Aanbevolen	Ja		Met de huidige beschikbare toepassingen is een groot TV-scherm in veel gevallen voldoende, zeker voor C en D accommodaties. Indicatief: World Aquatics eist bij WK en OS een scherm met afmetingen van tenminste 7.5 x 4.5 meter (bxh)
1.35	Geluid	Aanbeveling	Optimaliseren akoestiek (o.a. nagalmtijd) en beperken geluidsniveau				Voor zwembaden geldt dat het door (noodzakelijke) toepassing van harde materialen niet eenvoudig is een goede akoestiek te bereiken in de zwemzaal. Met name nagalmtijd (over alle frequentiebanden) dient zoveel mogelijk te worden beperkt. Afhankelijk van het volume van de ruimte kan een langere nagalmtijd acceptabel zijn. Een gelijkmatige verdeling van de galm over de verschillende frequentiebanden is daarbij eveneens van belang. In de ontwerpfase dient de te verwachten nagalmtijd door middel van een 3-dimensionaal akoestisch rekenmodel te worden berekend. Let ook op de vormgeving van de afroomgoten, om geluidsoverlast van "vallend water" zoveel mogelijk te voorkomen. Zie ook bijlage "Akoestiek in de zwemzaal".
1.36	Ruimtetemperatuur	Aanbeveling	Stem luchttemperatuur en overige klimaatcondities af op het beoogde ruimtegebruik.				Overleg met inhoudsdeskundige adviseur in ontwerpfase is noodzakelijk.
1.37	Klimaat zwemzalen en overgangszones	Aanbeveling	Denk aan goede klimaatbeheersing en -condities, rekening houdend met geklede bezoekers, bezoekers in badkleding, toeschouwers, overgangszones.				
1.40	N.v.t						
1.41	ICT-faciliteiten	Norm	Draadloos internet aanbevolen		Draadloos internet vereist		AB en C wel vereist, D aanbevolen. Een goede internetverbinding maakt faciliteiten mogelijk die juist in C en D zwembaden een oplossing kunnen zijn, denk aan Compete als alternatief voor ETW.
1.42	N.v.t						
1.43	N.v.t						
1.44	N.v.t						
1.45	N.v.t						
1.46	Overige faciliteiten	Aanbeveling	Afgestemd op ruimte en het gebruik		Afgestemd op ruimte en het gebruik Houd rekening met installatie voor een speaker tijdens wedstrijden		

Bijlage 2 Duurzaamheidskansenkaart

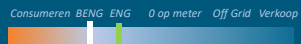
Duurzaamheidskansenkaart Bebouwde Omgeving

Welke duurzaamheidskansen liggen er binnen mijn project?

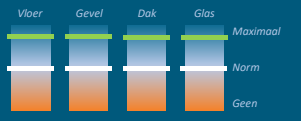
Uitgangspunt uitvraag/wettelijk | *Duurzamer Alternatief*

1. Energie

a. Energieverbruik

b. Isolatie

c. Netcapaciteit

d. Fossiele brandstof

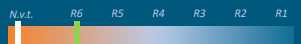
Energiebesparingen zijn vaak zowel goed voor het klimaat als voor de portemonnee. Door aan de voorkant van een ontwikkeling meer te investeren, kunt u de energiekosten in de gebruiksfase aanzienlijk reduceren. Zo verdient u binnen afzienbare tijd uw investering dubbel en dwars terug. Een eventuele extra investering moet uiteraard wel mogelijk zijn.

Samen kijken we naar welke wet- en regelgeving op uw project van toepassing is en verkennen we welk ambitieniveau u als opdrachtgever nastreeft. In dialoog stellen wij de energetische uitgangspunten en ambities vast die worden meegenomen in het ontwerptraject.

Het kan zijn dat u een nieuwe elektra aansluiting dient aan te vragen omdat u een nieuw gebouw gaat neerzetten of graag van het gas af wilt. Het stroomnet raakt door de energietransitie snel vol en het is daarom de vraag of u aanspraak moet en kan doen op aanvullende netcapaciteit. Samen bepalen wij een energiestrategie voor uw ontwikkeling op de korte, middellange en langere termijn. Zo kan er tijdig gekozen worden voor een geschikt en realistisch installatieconcept.

2. Circulariteit

a. R-Ladder

b. Demontabel ontwerpen & bouwen

c. Circulair inkopen

Voor het thema circulariteit kan het zijn dat de ontwikkeling plaatsvindt op de plaats van een reeds bestaand gebouw. Hierbij onderzoeken we of het niet beter is om materialen te laten zitten in plaats van nieuwe materialen te gebruiken. Daarnaast onderzoeken we of het gebruik van grondstoffen kan worden verminderd door deze efficiënter te gebruiken, vrijkomende materialen in een andere ontwikkeling toe te passen, grondstoffen te recyclen en als laatste uitweg te onderzoeken of er eventueel energie terug te winnen is door verbranding. Voor nieuwe gebouwen verkennen we de mogelijkheden of deze zo te ontwerpen zijn dat ze demontabel kunnen worden gebouwd en of de materialen kunnen worden hergebruikt bij einde levensduur van het pand.

3. Gezonde gebouwen

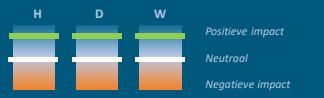
A. Akoestisch Comfort
L. Luchtkwaliteit
T. Thermisch Comfort
V. Visueel Comfort

Aspecten als geluid, luchtkwaliteit (luchtvochtigheid, concentraties CO2 en CO), temperatuur hebben een grote invloed op de gezondheid van de mens. Daarnaast speelt ook het (uit)zicht binnen en buiten het gebouw een rol in de gezondheid van de gebruikers. Samen inventariseren we de kansen en risico's binnen uw ontwikkeling en vertalen deze naar ontwerp en techniek.

4. Klimaatadaptief

H. Hittestress
D. Droogte
W. Wateroverlast

In Nederland zien we steeds vaker heftige regenbuien en langere periodes met hete dagen en droogte zorgen. Materiaalkeuzes en vormgeving hebben een grote invloed op de temperatuur en waterbuffering in, op en rondom een gebouw.

5. Water

a. Intern water circuit

b. Extern water circuit

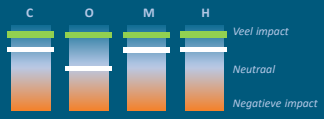

In gebouwen kan worden gekozen voor een apart intern grijs water circuit waarbij onder anderen water uit de douche gebruikt kan worden voor een toiletspoeling of in wasmachines.

Door de hemelwaterafvoeren af te koppelen van het riool en te op te slaan in een waterberging, kan in periodes van droogte het water worden ingezet om de tuin water te geven.

6. Milieu-impact (materiaal)

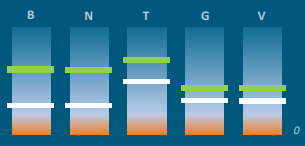
C. C02-Footprint
O. Ontwerpefficiëntie
M. Materiaalimpact
H. Hernieuwbaarheid

Grondstoffen zoals hout kunnen lokaal worden geoogst en zijn relatief snel hernieuwbaar. Er zijn echter ook grondstoffen die we van ver halen en die zich nooit meer zullen hernieuwen. In de omzetting van grondstoffen naar materialen en tijdens de montage op de bouw komen vaak milieuonvriendelijke stoffen vrij. Samen onderzoeken we of materialen kunnen worden toepassen met een lage impact op het milieu en waarbij we toekomstige generaties geen grondstoffen ontnemen.

7. Natuur- en biodiversiteit

B. Bebouwing
N. Natte omgeving
T. Tuinen & erven
G. Groene buitenruimte
V. Verhardingen

Natuur-inclusief bouwen zorgt voor een gezonde leefomgeving voor mens en dier en is in vele gemeenten inmiddels de norm. Er zijn vele laagdrempelige natuur-inclusieve maatregelen te nemen die bijdragen aan een grotere biodiversiteit in de omgeving. Deze maatregelen zijn bijvoorbeeld toe te passen in bebouwing, in tuinen, (gemeenschappelijke) erven en buitenruimten en ter plaatse van verhardingen.

8. Organisatie en gebruik

a. Gebruiksoptimalisatie

b. Afval

c. Organisatorische kansen

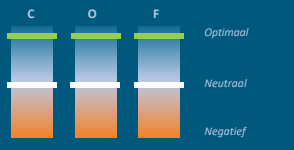
Door in gebouwen compartimentering/zonering toe te passen in installaties, kan er door middel van een slimme aansturing een substantiële bijdrage worden geleverd in de energiereductie.

Door afval te scheiden en her te gebruiken kunnen gebruikers gebouwen bijdragen aan een duurzamere wereld.

Het verbruik van een gebouw kan worden geoptimaliseerd door vooraf na te denken hoe de organisatie er gebruik van gaat maken. Wanneer en hoe lang is een gebouw open? Hoe kunnen we een gebouw zo zoneren zodat faciliteiten minder vaak te hoeven worden onderhouden?

9. Ontwerpefficiëntie

C. Compactheid
O. Oriëntatie
F. Flexibiliteit

Door compact te ontwerpen kan het vloer- en geveloppervlak worden beperkt en materiaalgebruik en energieverlies kunnen worden gereduceerd. Daarnaast kan door het strategisch oriënteren van het gebouw gebruik worden gemaakt van de krachten van de natuur. Tenslotte kan vroegtijdig worden nagedacht over het (relatief) eenvoudig maken van toekomstige aanpassingen.

10. Sociale Duurzaamheid

a. Genderneutraliteit

b. Sociale cohesie

Functies waaronder de toiletten en badkamers kunnen genderneutraal en conform de Intergrale Toegankelijkheidstandaard worden uitgevoerd.

Gemeenschappelijke ruimten kunnen bijdragen aan de sociale cohesie in en rondom een gebouw.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1800 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensoring en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee om altijd samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 75 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV Heerenveen
Postbus 24
8440 AA Heerenveen

Copyright ©
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontlenen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl